درعلیه‌ده غلطه‌ده (آره‌ولك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

ՊՈԼԻՍ Գալաթիա, Նորատունկեան Խան

Les abonnements sont reçus
à la Direction du Journal "AREVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որեւէ գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 փարա

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Ազգային, Գրական եւ Քաղաքական

20 փարա

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Տարեկան եւ կիսատարեայ համար տարեկան	140	գրՇ
» » » » վեցամսեայ	70	»
» » » » եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար տարեկան	40	ֆրանկ
» » » վեցամսեայ	20	»
Գրասի փոխարէն փոստի փայ կ'ընդունուի,		115

դրուշի փայը 100 դրամի հաշուով։

Տեղեկութիւն բաշխուած Յայտնի յայտնութեանց կը վերաբերի։

Յանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն։

ՄՇՈՑ Ս. ԿԱՐԱՊԵՏԸ

Խմբագրական յօդուածով մը, անցեալներս Ցուսակ կը տեսնէր Մշոյ Ս. Կարապետի դարաւոր ու կարեւոր վանքին նորոգութեան պէտքը։ Մեր համակրելի ազխասակիցը. Ուխտաւոր՝ որ շատ հին ու շատ ալ սիրուած ծանօթ մըն է «Արեւելք»ի ընթերցողներուն, Ցուսակի այդ խմբագրականին վրայ մեզի ղրկած է հետեւեալ գրութիւն ու գեղեցիկ յօդուածը, որ մանրամասնօրէն կը նկարագրէ Մշոյ Ս. Կարապետի վանքին արդի վիճակը, միեւնոյն ատեն իր ինքնատիպ ու հիւթեղ տեսակցեցեալով երբեմնի ուխտաւորութեան պարզած տեսարանը։

* * *

*Մշու Ս. Կարապետի վանքը — Ինանկնեան դպրոցի բարձունքին վրայ նստած հոյակապ մենաստանը, որուն սիրական, պատուական անունը իր ամէնէն քաղցր ու բարձր տեղը ունի մէջ սրտերուն — հոգիներուն բոլոր բարեպաշտ մեր ժողովրդին՝ ըլլան մօտիկ, ըլլան դաշտ, հեռաւոր աշխարհներ. մեծահռչակ անուն մը յարգուած, գովաբանուած հոգեբգակ աւուղեներու. չընկուս — տամպուրաներով, սրբավա՛յր նուիրական՝ ուր ցանցնուած կը հանգչին ոսկիքը մեծ Սուրբին։ Առաջին ուխտատեղի, որ իր կրօնական մեծ տօներով զարթեցնէր ու ցոլացնէր պատին հոգեցունց կրօնասիրութեան քրիստոնէական ջերմեռանդ զգացումները։ Եւ Աստուածավա՛ն վարդավառի՝ որ տեսն մանուանդ հայ քրիստոնեան իր զաշտուի, հիսնամեայ յարգանքները կը սփռէր եռամբէր կոթողիկէի սրբանական հովանիին ներքեւ այլեղան, բազմաղ, այլ բազմախուռն ուխտաւորութիւն մը՝ ամէն տարի, ու տարին քանի մը հեղ գունդագունդ կու գար, կը խռնուէր իր մեծ դարկահին առջեւ։ Ուխտաւորներ՝ ոչ միայն թեմերէն, շրջակայ գաւառներէն, այլ օտար քաղաքներէ, տար աշխարհներէ, ուր՝ ամէն տեղ տարածուկ էր Ս. Կարապետի հրաշագործ անունը, ամէն մէկը տալլուած հոգեկան զգացումներով, կրօնականը դանձներով՝ աչք մի յարգունք, մէկին ի ծնող՝ ծնարդէին մարմար գերեզմաններ, ոսկեկանցիներ տաճարին ու համբուրէին քարերը, խաչքարերը, չիրիմները ու սրբութիւնները սրբազան Սրբ Կարապետին։ Ու կին արմաթ երկիւղած՝ որ ըստ աւանդութեան՝ Ս. Լուսաւորչի մանուկ տնօրինութիւնով՝ տրելուած է Ս. Կարապետի գերեզմանին ներս մտնելէ ու պատկառոտ յարգանքը մատուցանելէ՝ հոն էր, ներկայ էր մեծ ու զարկի անդամակիցներով, ու կը ցուցադրէր իր խորին, հոգեյոյզ ջերմեռանդութիւնը՝ կարկուտ ատուտածատէր նախնիներէ։

Այս ուխտաւորութիւնը, տօները, տօնավաճառները այն բարոյական-պատուական ազդակներն էին, որ ամէն տեղ, ամէն տաճիր կը վերանորոգէին քրիստոնէական պատուութեանց զգացումները՝ կրօնի և հաւատի սէրը հաւատաւորներու, ուխտաւորներու, աղօթաւորներու սրտերուն մէջ։ Անոնցմով կը ծլէին, կը ծաղկէին խորին յարգանքն ու պատկառանքը դէպ ի Մայրենի Եկեղեցին և դաստուր Ս. մենաստանը, որ այսպիսի բազմախուռն համախմբութեան ա՛յնքան հանդիսաւոր ու մեծափառ կը ներկայանար բարեպաշտ չենականին ու քաղաքացիին միանգամայն։ Գեղեցիկ ու վեհաշուք էին կրօնական պատկառելի հանդէսները և անոնց թողուցած հոգեկան ազատարարութիւնները։ Վեղարակիր վարդապետներու սառաւ խումբ մը՝ ջերմփայլ շուրջառ սրբազան ուսին, ու գեղեցիկաձոյն դպրաց դասը՝ եղգով հոգեւորաբար շարականներու, կը բազմացնէին փառքը փառաբարդուած տաճարին։ Ահա հոգեշահ ու շինիչ դերը իններկնեան բարձունքին վրայ տեղի ունեցած եկեղեցական հանդէսներուն, որոնց յիշատակը անընդհատ թարմ և անմոռաց կը մնար ամէնուն սրտերուն մէջ։

Պատենական կրօնական վարդեմի հաստատութիւն մը՝ որ ամէն տաճարներէ ու սրբավայրերէ տունի կրնար հանդիսաւորել և ա՛յնքան հոգեհմայ յուցանել տոհմային կրօնասիրութիւնը։ Շատերը էին, շատ շատերը ուխտաւորները ու շատ էր անոնց հաւատքը։ Ամէնէն անտարբերը՝ հաւատքին առիթ, ամէնէն թարմ. բածը, և ամէն քարացած սրտեր՝ եթէ գանուէին հոն՝ պիտի շարժէին, թրթռային ատուածատէր, եկեղեցասէր զգացումներով։ Պատենի հաւատքը, մայրենի ատուածասիրութիւնը կ'ամէր, կը զօրանար, կը բեղմնաւորէր յառաջ բերելով հրաշալի բժշկութիւններ։ Ամէն մէկը կը բազդաւորէր հասնելու իր կրօնական-բարոյական բաղձանքին և Աստուած ու Սրբ Կարապետ կը լսէին հիւանդին, ցաւագրին, կաղին, կուրին, մուլին, այսահարին — սիրտերին ևն։ ևն։

Կրօնական հոգեւոր հանդէսներէ, աղօթքներէ, մրմունջներէ ետքը նշանակելի էին նաև այն խաղը, խնդումը, այն պարերն ու շորորները, զորս կը ասրքէին քաղքին ու չենականը՝ առանձին, առանձին կամ խմբովին, հապա ազուներու բանասաեղծական մրցումները, ըմբիշներուն զօրեղ գօտեմարտը, լաթախաղցին—փեհլիվանին հուսարեմ՝ը—հոգեցունցարին կատակերգը, ևն. ևն. ու Ս. Կարապետն տուածուրիկ բազմատեսակ չնորհները, որոնք հեյրան կը կտրէին միտքս, բարեհաճան, սրբահաճա ուխտաւորներ։ Այն օրերը՝ որ կ'անցնէին բանարիկ—բոյոր եօթն անուան տէր Սուրբի վանքին մէջն ու շուրջը՝ խո՛ր, շատ խոր յիշատակ մը կը դրոշմէին ուխտաւորի սրտին, որ մեկնելէ վերջ՝ սրտաթնանդ կը սպասէր յաջորդ Վարդավառին՝ կրնեկ տալու իր հոգին զուարթութեան, և հաւատաչէ զգացումներուն։ Մանակցելու պարին ու խնդումին զարդաչէ գիւղացիին, զոր կ'ուղեւորէր գուսանիճ—գուսանան վարեմի։ Իսկի ու իսկի չէին մոռցուեր ուխտ—տարինակի այս օրերը։ Բայց ա՛լ կարծես մոլորած, մոռցուած է Ս. Կարապետը, նոյն իսկ իր անունով երդուելնոյ հաւատացեալներէ։ Ա՛լ օրէց օր կը մոցուի տրագահաս—հրաշագործ Սուրբը, ա՛լ յուշ և յիշատակ չեն գար տաճարներուն մատուռներուն, մարմար գերեզմանին բարեպաշտական նուէրներ, ոչ մոմ մոմագին ոչ խունկ, խնկաման, ոչ խաչհամբոյր, լուսագին և ոչ մատաղագին բարեպաշտներէ։

Այս տեսակ հոգեւոր նուէրները ուխտաւորը կամ անձամբ կը բերէր, կը մատուցանէր, կամ երբ չէր յաջողեր ներկայանալ՝ իր ջերմեռանդ զգացումներով թարթռելով զայն հաւատարիմ մէկուով կ'ուղարկէր կը հասցնէր՝ լիահաւատ մնալով թէ իր հոգեկան խնդիրները, հայցուածները պիտի ընդունուին, Սրբ—Կարապետէն։

Մէկ կողմէ ուխտաւորութիւնը, միւս կողմէ այս նուէր-ողորմութիւնները բարոյական զօրաւոր կապ մըն էին Ս. Կարապետի և զինքը սիրողներուն մէջտեղը։ Ժողովուրդը կը պահէր, կը նորոգէր իր պատենական հաւատքը առ Աստուած և անխառն սէրը դէպ սրբանոց մենաստանը. իսկ վանքն ալ փոխադարձաբար կ'օգտուէր բարոյապէս ալ, նիւթապէս ալ, ու կը շարունակէր իր բարգաւաճ գոյութիւնը։

Դժբաղդաբար, երբոր դադրեցաւ սովորական-նուիրական ուխտաւորութիւնը պատմական սարէն ու սուրբէն, նուազեցան դադրեցան դրամական և արտաքին հասոյթներ, աւանդներ, կալուածներ, ողորմիով միայն կը հոգացուէր վանքին մեծածախ մատակարարութիւնը. վանական անտուէր աղքատացաւ, ոչ միայն իբր կարօտ ու չքաւոր, այլ ընկճուեցաւ ծանր ու տոկոսաւոր պարտքերու ներքեւ։ Պարտքերին ու կ'ընեն տալիքները վճարելու և վանքին բաղդիմի և ոխխուսմնի պէտքերը հոգալու։ Աղքատութիւնը ճնշեց ու չարաչար ճնշեց այս երբեմն հարուստ համարուող վանքը։ Թէպէտ ողջատթեմականը իր աղքատ ողորմութիւնը չէր խնայեր, բայց դրամ չկար, և ամէնէն դժուարաբեռնելին՝ սա՛ այդ պարագան էր, վանքերէն ամէնէն հարուստ համարուող Ս. Կարապետը՝ դրամական հոսանք չունենալուն համար չէ մինակ կ'աղքատանար, պարտական կ'ելլար, այլ որ ամէնէն գաղտնի կ'ելլար, և դառն խարխլութիւնը բոյն սկսաւ դնել վանքին կարգ մը չինուածներուն մէջ, որոնք եթէ չվերաշինուին, պիտի սպառնան բովանդակ հաստատութեան։ Խարխլած են Ս. Աստիրանոսի պատկառելի տաճարին, և Ս. Կարապետի գերեզմանատան վրայ բարձրացող գմբէթները, զանգակատան սիւնադարդ գեղեցիկ գմբեթը։ Ժամանակին պատեհած զօրաւոր երկրաշարժէ մը պատճառուած ու բացուած են Ս. Գէորգայ հոյակապ վիայանը, Ս. Աստուածածնայ մատուռը։ Ասոնք դարաւոր տաճար են։

Գալով մնացեալներն, ուխտաւորական շէնքերուն, անոնց քայքայումը և խարխլուելիութիւնը աւելի մեծ և ընդարձակ է։ Կամարաւոր սրահներով սիրուն սենեակներու շարքերը՝ հիւսիսէն և արեւմուտքէն հիմանց խախտած են, և օրէ օր կը քայքային։ Արեւմտեան մասը՝ արդէն այս գարնան բոլորովին իյնալով, վար առնուած է, ու դեռրուկներու կոյտ մը կը ցուցադրէ։ Ինչպէս կը հաւատաեն, հիւսիսային սենեակներն ալ մօտալուտ փլուզումի մը կը սպասեն։ Վանքին արեւելեան հատուածն ինկիւը իր բոլոր կողմերով արդէն շատոնց կիսակործան կը մնայ։ Հին հոյակապ դպրոցին ուսուցարան ըսուած մասը երկրաշարժէն կործանած, ու փայտով միայն կոթկնուած է։ Կիսկատար՝ և (եթէ չնորդուի) կործանումի վտանգին ներքեւ է նաև այն դպրոցական բաղմաթախ շէնքը, զոր հիմնեց արժանայիշատակ Տ. Մարգիս Սրբազան, և չկրցաւ սակայն աւարտել։ Տակաւ, տակաւ յառաջ եկող այս փլուզումներու և նորոգութիւններու անխուսափելիութեան առջեւ շուարած կեցած են վանահայրական փոխանորդ Տ. Վարդան վարդապետը ու միաբանութիւնը։

Զարս տարի առաջ ալ պարբերաբար դրեցի Ս. Կարապետի արդահատելի վիճակին վրայ, որ դժբաղդաբար մինչեւ հիմա բարւոքման ու նորոգութեան շարժանպատ։ Այս տողերը գրած էի արդէն երբոր թղթաբերը հասաց մեզի—Արեւելքի մէջ յարգելի Ցուսակին ալ կոչը Ս. Կարապետի նորոգութեան համար։ Շնորհակալութի՛ւն իրեն որ այնքան վայելուչ թափով մը մատնանիշ կ'ընէր Մշոյ Մայրավանքին վերաշինութեան պէտքը։ Իսկ թէ լուսէին այս մասին ամէնուս ալ կոչերը, դիմումները, խնդրանքները։ Դեռ շարաթ մը առաջ Ս. Սահակ Հայրապետի խարխուլ եկեղեցեաին ողորմելի վիճակը կը նկարագրէի։ Քանի մը օր վերջը Ս. Կարապետի շէնքերուն խարխլութիւնը ամենուս սիրտը կը շարժէր։ Շարժէ՛ր սակայն Աստուած հոգին ու սիրտը բարեպաշտ հայ հարուստներուն, որոնց նմանները ի հնումն ինքնաբերաբար կը հիմնէին, կը կառուցանէին Աստուծոյ տեսուն մեծամեծ տաճարներ, հոյակապ վիայարաններ սրբավայր մենաստաններ, թողլով անմահ անուն և բարի յիշատակ եկեղեցիին մէջ։ Մոռցուեցա՞ն, մոռցա՞ն արդեօք ամէն բարեսէր ղաղմանները։ Այլ չկա՞ն երբեք մը կայ, որ միշտ կը սպասնայ մեզի, յիշատակ մը՝ որ կը չեկեցնէ մեզ, թացուն մտածում մը՝ որ կը թունաւորէ մեր սրբշուութիւնները և վայրագ կը դարձնէ մեր համբոյրները։

Սառա քիչ մնաց պիտի գոչէր. եթէ սարսափ կը զգաս մեր սէրէն, պատառը այն է որ ա՛լ չես սիրեր զիս, այլ ուրիշ մը կը սիրես։ Պլանչի պայծառ, քաղցր ու յաղթահաղթիչ պատկերը մանկամարդ կընոջ աչքերուն ներկայացաւ, և դողաց։ Սասակ առաքութիւն մը կոկորդը կ'սրբէր...բայց լռեց, վախնալով որ Բիէր իր կատաղութեան մէջ յանդգնօրէն կը պատասխանէր իրեն. Այո՛, ուրիշ մը կը սիրեմ։

Այդպիսի խոստովանութենէ մը յետոյ, ամէն ինչ պիտի խորտակուէր, որով Բիէռի սիրտը գթաւելուն յոյսը ա՛լ իսպառ պիտի կորսուէր։ Սառա իր սիրահարին ազնիւ սիրտը, ասատուածատէր հոգիներ որ կայեցին քրիստոնէական նախնի այս յիշատակարաններուն, ու զանոնք նորոգելու, կարկանելու քրիստոնէավայել՝ բայց հոգեշահ զհոդութիւնը յանձն առնեն։

Վերաշինել հայ-քրիստոնէական սրբատեղի հոգիին մօտիկ այս Մայրավանքը, որ ամենահին ժամանակներէ ի վեր՝ հեթանոսական խաւար կրօնքին ու քրիստոնէական լոյս-հաւատին օթարանն ու բնակարանը եղած է՝ ինքնին բարեսիրական այն լաւագոյն ձեռնարկներէն է, որ պիտի օրհնուի Աստուծմէ և հաղորդուող բերանէնէ։

Լիայոյս ենք որ մեր հայ ուսեալներու, դրամատէրներու-հարուստներու սրտերուն մէջէն, չէ հեռացած խաղաղասիրական եկեղեցասիրութեան ոգին։

Եւ այն պատուական մեծատունը որ Իսկիւտարի Ս. Կարապետ եկեղեցին վերաշինեց, չի մոռնար Մշու Ս. Կարապետի Մայրավանքն ալ, կամ պիտի ըլլայ անոր հետեւող նմանակ մը որ իր ձեռքը կարկառէ ու նորոգէ նախնական այս հաստատութիւնը, կամ անոր վիճակին ուրիշ տաճարներ ու եկեղեցիներ։

ՈՒԽՏԱՒՈՐ

ԿԱՐՃ ԽՕՍՔԵՐ

«Ս» ԳԻՐԸ ԵՒ ԿԻՆ ԳՐՈՂՆԵՐԸ

Զեմ կարծեր որ վիճակագրութեան մը հաւանելու արամադրութիւն ունենան։ Արտաքին երեւոյթով չատ հետաքրքրական բաներ մը կ'ելլան մէջտ, բայց ներքնապէս ամէնէն անհեթեթ հաշիւներէ են, անանկ չէ՞։

Եւ սակայն, վիճակագրութիւններ կան եղեր, որոնք եթէ ճիշտ ալ չելլան, գոնէ ճշմարտանման ելլելու ամէն երեւոյթ ունին։

Այս օրերս տոնեցինք մէկ հատին կը հանդիպիմ եւրոպական թերթի մը մէջ. ու կարծեմ պէտք չկայ ըսելու թէ տառին անգամն է որ հանդիպումը այս տարեման բարեգոյն կ'ելլայ։

Երեւակայեցէ՛ք, մարդուն մէկը փընտռեր ու գտեր է թէ. բովանդակ աշխարհի գրականութեանց մէջ «Ս» գիրը («S») մեծ դեր խաղացած է կին գրողներու մասին, այսինքն լուսագոյն և առաւելագոյն կին գրողներու անունը կամ մականունը «Ս» գիրով սկսած է։

Հաւատացէ՛ք որ մարդուն հաշիւը չատ ճիշտ է. և արդէն իր պատրաստած հետեւեալ ցանկը կը բաւէ ձեզ համոզելու.—

Այսպէս, հին Հելլէնները ունեցած են Սոփոկլը, զմայելի բանաստեղծ մը՝ որուն տաղանդին վրայ չէ՛ որ պիտի վիճէիք։

Ֆրանսա՝ Տիկին տը Սէվինեէն, Տիկ. տը Սկիւտէրին, Տիկ. տը Սթաէլը, Տիկ. տը Ստալէն, Տիկ. տը Սուզան, Տիկ. Սքառոնը, Տիկ. տը Սալմ-Տիքը, Սոֆի Կէն, Ժորժ Սանը, Սէվոինը, Սախս Սէկոլասը և Մառի Սիւմիքը։

Գերմանիա՝ Սիպէլա Շվարթը (Schwartz)։

Անգլիա՝ Միս Շմիթը (Schmith). Մարի Շէլին (Schelly) և Օլայվ Շրայնէրը (Schreiner).

Ռուսիա՝ Սոֆի Սայմոնովը և Շվէթչինը (Schewetchine)։

Իտալիա՝ Մաթիլտ Սէրաօն։

Ռումանիա՝ Քառմէն Սիլվան։

Աւստրիա՝ Տիկին տը Սիւտնէրը։

Սվերիա՝ Տիկին Պիչը-Սթօուն և Միս. Սէսվիքը։

Բնականաբար այս ցանկը ամբողջ չէ՛, բայց ընդունեցէք որ այսչափն իսկ պէտք եղածին չափ համոզիչ է ինքնին։

Պահ մը թողլով այդ ցանկը, կը մտածեմ մերիններուն վրայ, ու կը տեսնեմ թէ «Ս» գիրը միեւնոյն դերը կը խաղայ մեր գրականութեան մէջ ալ։ Ամէնէն աւելի սիրուած երկու կին գրողները որոնք անուն մը չինած են մեր մէջ, Սիպիլ և Սրբուհի Տիւսաբ, չէ՞ մի որ «Ս» գիրը ունին իրենց անունին կամ մականունին սկիզբը։ Նոյնը նաեւ Ուսանողներուն համար, որոնց մէջ անուն չինող միակ կին գրողը Սրբուհի Եշէկեանց կը կոչուի։

Վիճակագրութիւններ կան՝ որոնք եթէ ճիշտ ալ չելլան; գոնէ ճշմարտանման են, անանկ չէ՞։

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ԳՐԱԿԱՆ ԺԱՄԱՆՑ

ԾՈՒԼՈՒԹՔԻՆ
(ԳՈՐԾԱՏԵՍԻՍ ՄԸ ԽՈԿՈՒՄՆԵՐԸ)

Ա.

Ահաւասիկ նիւթ մը՝ որուն վրայ ճառելու մասին խրատչս ձեռնհաս կը զգամ ինքզինքս։ Այն պարոնը՝ որ իմ գեղեցիկ մանկութեանս վերջերուն տարուան սիրելիները, զիս դէպ ի գիտութեան աւազանը առաջնորդեց՝ տասը կինն եռամսեայ թուշկով—երկրորդական ծախքերը մէջը—, սովոր էր ըսել թէ ինչ երեսք ճանչցած չէր աշակերտ մը՝ որ կարող ըլլար նուազ աշխատիլ աւելի ժամանակի մէջ։ Ու պատաւ մասիկս, քրիստոնէական վարդապետութեան դասընթացքիս մէջ, օր մը դիտել տուաւ թէ չատ անհաւանելի էր որ պարտաւոր ըլլայի երբեք ընել ինչ որ պարտաւոր չեմ։ Բայց՝ ասոր փոխարէն հաստատ համոզում գոյացուցած էր թէ կային հաւանական պարագաներ, ուր պարտաւոր չըլլայի երբեք ընել ինչ որ պարտաւոր էի։

Կը վախենայ թէ քիչ մը ի դերեւ հանեցի բարեսէր մասիկիս գուշակութիւնը. թո՛ղ Աստուած ինձ մեղք չհամարի զայս, ըստ որում, հակառակ իմ հաղուագիտ ծուլութեանս, ըրկ չատ բաներ՝ զորս պարտաւոր չէի երբեք ընել։ Բայց գործնականի մէջ լիովին հաստատեցի անոր դատողութեան ճշգրիտ ըլլալը. քանի որ յանախ անտեսեցի ինչ որ պարտաւոր էի չանտեսել։ Իմ գլխաւոր տաւելութիւնս, իմ զօրաւոր կողմս եղաւ միշտ ծուլութիւն։ Ո՜հ, քա՜ւ լեցի որ իմ անձիս վերաբերեալ ասոր պատուը. սա այնպիսի՛ ձիրք մըն է՝ որով սակաւաթիւ մարդիկ օժտուած են։ Արդարեւ կան չատ ծոյլեր, ինչպէս որ կան չատ կատաղիներ՝ որոնք արագընթաց չեն. բայց բուն, կատարեալ ծոյլը չնաշխարհիկ բան է։ Ծոյլ ընելով պէտք չէ հասկնալ ա՛յն դատարկապորտ մարդէ՝ որ հեղգորէն կը շարժէի վազողները, բերանը քամրեն տուած և ձեռքերը գրպաններուն մէջ դրած. այլ ընդհակառակը, ծոյլը յատկանիշող բանը անոր միշտ զբաղկոտ ըլլալն է։

Կարելի չէ ծուլութիւնը լիովին ըմբռնելու՝ առանց ընելիք չատ բան ունենալու։ Անգործ կենալու մէջ բնաւ արժանք չկայ, եթէ մարդ ոչինչ ունի ընելիք։ Այս պարագային մէջ, ժամանակը ըլլալ՝ պարզ զբաղում մըն է լոկ, նոյն իսկ տժգունագոյն ու ձանձրալի է։ Ծուլութիւնը կը նմանի որսորդութեան, պէտք է յանկարծուստ և յանդգնաբար որսալ։

Ասկէ չատ տարիներ առաջ, երբ փոքր էի դեռ, սարսափելի հարբուխ մը ունեցայ։ Երբեք չէի կարծեր թէ չատ հիւանդեմ, բայց և այնպէս կ'երեւայ թէ ծանր էր իմ առ ոչինչ դրած հիւանդութիւնս, ըստ որում բժիշկը ըսաւ ինձ թէ պարտէի իրեն դիմել մէկ ամիս առաջ, և եթէ չարաթ մըն ալ սպասած ըլլայի, չպիտի կրնար ինքզինքը պատասխանատու հանդիսանալ։ Անպատուեցի իր անհուն բարեկամութիւնը, որուն շնորհիւ չպիտի հաւատար իմ յանցաւոր ըլլալուս, եթէ նոյն իսկ իր աչքին տակ գործուէր այդ մեղսաղարտ արարքը։ Վերջապէս կոմը այն անձն է զոր ամէնէն աւելի կը սիրեմ այս աշխարհի վրայ, և այսու հանդերձ կը խաբեմ, կ'անպատուեմ զայն։

Սառա ուժգունած, աչքերը սեւածիր, շրթունքները կծկուած, ուժգնապէս շընչեց օդը, կարծես չնեղդուելու համար։

—Շա՛տ լաւ, բարձունեցէք կոմէն ըսաւ Սառա պարզութիւնութեամբ։ Բայց ինչու համար կը հեռանաք ու Ալժէրի կ'երթաք։ Դէթ, հեռուէն ձեզ տեսնելու դիտունակութենէն մի զրկէք զիս։

—Բաղդ գոհունակութիւն, բարեբաստիկ ուրախութիւն գաշեց Բիէռ դառնութեամբ բայց երկու յանդգաբանութիւն ալ ունեցաք իրարու դիմաց։ Մեր մէջեւ սառեր թեւը բռնեց ուժգնօրէն, աչքերը անոր աչքերուն մէջէն, իր բուրումնաւէտ ճակատը անոր շրթունքներուն մօտեցուցած, ըսաւ.

—Բայց կը պաշեմ քեզ և ներողութիւն կը խնդրեմ։ Դէթ՝ իմ վրդաս, եթէ ա՛նքան դժնդակ ես ինքզինքիդ նկատմամբ։ Լաւ գիտես թէ այն օրէն ի վեր երբ քուկդ եղայ, իմ միակ մտածումս, միակ տենչանքս ու սիրալիր բերկրանքս դուն եղար։ Իմ բոլոր կեանքս քու վրդդ շինուած է։ Անկարող եմ քեզի զատ ուրիշ մարդ սիրել։ Առանց վերապահումի ու զղջումի անձնատուր եղայ քեզի։ Ցանցաւոր ու տնարժան եղայ և կ'ուզեմ տարուն ըլլալ, որովհետեւ ինձի համար ոչ մէկ բան նախընտրելի է իմ սէրէս։ Պատրաստ եմ ամէն բանի դիմադրել՝ երջանկութիւնս ձեռքէ չփախցնելու համար։ Կ'ուզես զիս առատպեցնել, գէշ բան է տարկա... Այն օրը երբ ալ համոզուիմ թէ չպիտի սիրես զիս, երբ իմ գերագոյն պատրանքս անհետանայ, կեանքիս վերջին օրը պիտի ըլլայ տարկա և իմ վերջին հառաչանքս սիրոյ յետին յոյսիս հետ պիտի ոչնչանայ։

Բիէռ խորապէս յուզուեցաւ։ Զգաց թէ Սառայի խօսքերը անկեղծ էին։ Տարբաբաղդ կնոջ սիրոյն բոլոր մեծութիւնը ըմբռնեց։ Ցոփութեամբ չէր գործած իր յանցանքը, այլ իր զգացած սէրէն դրդուած։ Անյաղթելի զօրութիւն մը զայն մղած էր դէպ ի իրեն ու իր թեւերուն մէջ ինկած էր։ Սառայի տանջուելը տեսնելով մեղքցաւ անոր վրայ։ Սէվրաք մանկամարդկնոջ ձեռքը բռնեց ու իրենները մէջ սեղմեց զայն։ Կ'ուզէր քաջութիւն ներ շնչել անոր՝ պատանեցած զոհզութիւնը ի գլուխ հանելու համար։ Սառա խարուեցաւ այդ սիրոյ արտայայտութենէն, կարծելով թէ իր խօսքերը յուզած էին Բիէռի սիրտը։ Ժպիտ մը նկարուեցաւ իր արտասուագին աչքերուն մէջ։

—Օ՜հ, Բիէռ, կը թախանձեմ մի՛ հեռանար հոսկէ, ըսաւ Սառա տենդագին, իր թեւերուն մէջ սեղմելով զայն։ Այնքան պիտի սիրեմ ձեզ որ ամէն ինչ մոռցնել պիտի տամ ձեզի։

Սէվրաք մտալ դէմք մը առաւ խոկոյն։ Սառայի խօսքերը ահեղի իրականութիւնը ցոյց տուին իրեն։

—Եթէ կը սիրէք զիս, ըսաւ Բիէռ, մի պահանջէք ինէ իմ պատոյս մնացորդմասն ալ զոհելու, այլ ընդհակառակը, աջակցեցէք ինձի իմ անհատական պատուիս բարձրացման համար։

Սառա իր կապոյտ աչքերը սեւեռեց Բիէռի վրայ, կարծես սրբոհարին մինչեւ սրտին խորը ալրալու ուզելով։ Կոմսուհին անոր աչքերուն մէջ կարդաց անողոք որոշում մը։ Սակայն, դարձեալ չվհատեցաւ և փորձեց յանկուցանել զայն։

(Շարունակելի)

—)(73)(—

ԺՕՐԺ ՕՆԷ

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՅՔԱՐԸ

ՍԱՌԱ ԿՈՄՍՈՒՀԻՆ

ԺԲ

—Իր աչքերուն ներքեւ ապրելով՝ վատաբար գողցայ իր ինչքը, յարեց Բիէռ յուզումով ... որովհետեւ դուք խաբած էիք զիս, ըսելով թէ կոմսին չէիք վերաբերիր իրր ճշմարիտ ամուսին։ Կոմսին մեծարական խօսքերէն իմացայ թէ դուք անոր կի՛նն էք։ Կը տեսնէք թէ ո և է դառնութիւն չենայուեցաւ։ Անպատուեցի իր անհուն բարեկամութիւնը, որուն շնորհիւ չպիտի հաւատար իմ յանցաւոր ըլլալուս, եթէ նոյն իսկ իր աչքին տակ գործուէր այդ մեղսաղարտ արարքը։ Վերջապէս կոմսը այն անձն է զոր ամէնէն աւելի կը սիրեմ այս աշխարհի վրայ, և այսու հանդերձ կը խաբեմ, կ'անպատուեմ զայն։

Սառա ուժգունած, աչքերը սեւածիր, շրթունքները կծկուած, ուժգնապէս շընչեց օդը, կարծես չխեղդուելու համար։

—Շա՛տ լաւ, բարձունեցէք կոմսէն ըսաւ Սառա պարզութիւնութեամբ։ Բայց ինչու համար կը հեռանաք ու Ալժէրի կ'երթաք։ Դէթ, հեռուէն ձեզ տեսնելու դիտունակութենէն մի զրկէք զիս։

—Բաղդ գոհունակութիւն, բարեբաստիկ ուրախութիւն գաշեց Բիէռ դառնութեամբ բայց երկու յանդգաբանութիւն ալ ունեցաք իրարու դիմաց։ Մեր մէջեւ սառեր

ԳՈՐԾԱՏԵՍԻՍ ՄԸ ԽՈԿՈՒՄՆԵՐԸ

Ա.

Ահաւասիկ նիւթ մը՝ որուն վրայ ճառելու մասին խրատչս ձեռնհաս կը զգամ ինքզինքս։ Այն պարոնը՝ որ իմ գեղեցիկ մանկութեանս վերջերուն տարուան սիրելիները, զիս դէպ ի գիտութեան աւազանը առաջնորդեց՝ տասը կինն եռամսեայ թուշկով—երկրորդական ծախքերը մէջը—, սովոր էր ըսել թէ ինչ երեսք ճանչցած չէր աշակերտ մը՝ որ կարող ըլլար նուազ աշխատիլ աւելի ժամանակի մէջ։ Ու պատաւ մասիկս, քրիստոնէական վարդապետութեան դասընթացքիս մէջ, օր մը դիտել տուաւ թէ չատ անհաւանելի էր որ պարտաւոր ըլլայի երբեք ընել ինչ որ պարտաւոր չեմ։ Բայց՝ ասոր փոխարէն հաստատ համոզում գոյացուցած էր թէ կային հաւանական պարագաներ, ուր պարտաւոր չըլլայի երբեք ընել ինչ որ պարտաւոր էի։

Կը վախենայ թէ քիչ մը ի դերեւ հանեցի բարեսէր մասիկիս գուշակութիւնը. թո՛ղ Աստուած ինձ մեղք չհամարի զայս, ըստ որում, հակառակ իմ հաղուագիտ ծուլութեանս, ըրկ չատ բաներ՝ զորս պարտաւոր չէի երբեք ընել։ Բայց գործնականի մէջ լիովին հաստատեցի անոր դատողութեան ճշգրիտ ըլլալը. քանի որ յանախ անտեսեցի ինչ որ պարտաւոր էի չանտեսել։ Իմ գլխաւոր տաւելութիւնս, իմ զօրաւոր կողմս եղաւ միշտ ծուլութիւն։ Ո՜հ, քա՜ւ լեցի որ իմ անձիս վերաբերեալ ասոր պատուը. սա այնպիսի՛ ձիրք մըն է՝ որով սակաւաթիւ մարդիկ օժտուած են։ Արդարեւ կան չատ ծոյլեր, ինչպէս որ կան չատ կատաղիներ՝ որոնք արագընթաց չեն. բայց բուն, կատարեալ ծոյլը չնաշխարհիկ բան է։ Ծոյլ ընելով պէտք չէ հասկնալ ա՛յն դատարկապորտ մարդէ՝ որ հեղգորէն կը շարժէի վազողները, բերանը քամրեն տուած և ձեռքերը գրպաններուն մէջ դրած. այլ ընդհակառակը, ծոյլը յատկանիշող բանը անոր միշտ զբաղկոտ ըլլալն է։

Կարելի չէ ծուլութիւնը լիովին ըմբռնելու՝ առանց ընելիք չատ բան ունենալու։ Անգործ կենալու մէջ բնաւ արժանք չկայ, եթէ մարդ ոչինչ ունի ընելիք։ Այս պարագային մէջ, ժամանակը ըլլալ՝ պարզ զբաղում մըն է լոկ, նոյն իսկ տժգունագոյն ու ձանձրալի է։ Ծուլութիւնը կը նմանի որսորդութեան, պէտք է յանկարծուստ և յանդգնաբար որսալ։

Ասկէ չատ տարիներ առաջ, երբ փոքր էի դեռ, սարսափելի հարբուխ մը ունեցայ։ Երբեք չէի կարծեր թէ չատ հիւանդեմ, բայց և այնպէս կ'երեւայ թէ ծանր էր իմ առ ոչինչ դրած հիւանդութիւնս, ըստ որում բժիշկը ըսաւ ինձ թէ պարտէի իրեն դիմել մէկ ամիս առաջ, և եթէ չարաթ մըն ալ սպասած ըլլայի, չպիտի կրնար ինքզինքը պատասխանատու հանդիսանալ։ Անպատուեցի իր անհուն բարեկամութիւնը, որուն շնորհիւ չպիտի հաւատար իմ յանցաւոր ըլլալուս, եթէ նոյն իսկ իր աչքին տակ գործուէր այդ մեղսաղարտ արարքը։ Վերջապէս կոմսը այն անձն է զոր ամէնէն աւելի կը սիրեմ այս աշխարհի վրայ, և այսու հանդերձ կը խաբեմ, կ'անպատուեմ զայն։

Սառա ուժգունած, աչքերը սեւածիր, շրթունքները կծկուած, ուժգնապէս շընչեց օդը, կարծես չխեղդուելու համար։

—Շա՛տ լաւ, բարձունեցէք կոմսէն ըսաւ Սառա պարզութիւնութեամբ։ Բայց ինչու համար կը հեռանաք ու Ալժէրի կ'երթաք։ Դէթ, հեռուէն ձեզ տեսնելու դիտունակութենէն մ

Բայց սա լոկ աննշան մէկ մասն էր այն տանջանքներուն՝ որոնց առկայի այն յիշատակելի ամուսնութեան մէջ, որ իմ կեանքս անհամամասութեան մէջ դրաւ։ Այդ ամուսնութեան մասին մէջ, կրօնավայել երկիւղածութեամբ կատարելի բժիշկին պատուէրները, և բացարձակապէս ուրիշ բան չըլլի՝ բայց եթէ քաջալերել տան ու պարտէզին մէջ, և օրը երկու ժամ դուրս ելլել զլրուն դեսպանով մը։ Այս վերջին պարագան մինչև մէկ աստիճան կ'ընդմիջէր մենակութիւնը։ Աւելի չահեկան է հիւանդներու յատուկ զլրուն կառքով երթալ, մանաւանդ եթէ դուք անվարժ էք այս զբօսալի մարդանքին, քան զոր չկարծուիր առաջին տեսութեամբ։ Վառնգի զգացում մը զոր ոչ մէկ օտարական կրնայ ըմբռնել այս տեսակ սարսի միջոցին, չարունակ կը պարբէ կառքին մէջ նստողին միտքը։ Ան ամէն վայրկեան կը կարծէ թէ կառքը պիտի չբլի, մանաւանդ երբոր պատահաբար տեսնէ վառակ մը կամ դեռ նոր խնայատակուած ճամբու ծայր մը, իսկոյն իր մտաստանումը կը կրկնապատկուի։ Մէն մի քոռէի մէջ կը կասկածի թէ մի գուցէ ամէն տեսակ կառքեր բաղխին իր կառքին հետ, ու մաքէն չանցներ իսկ թէ ինքը կրնայ ապահով տեղ մը ելլել կամ իջնել, եթէ սակայն չկասկածի իսկոյն թէ կառավարը՝ օր իր ձեռքին մէջ ունի անոր ճակատագիրը, կրնայ իջօք ձեռքի ելլալ ամէն բան։

Բայց, ժամանակ մը վերջը, այս պէս-պիսի՞ութիւնն իսկ ալեւոս խրախոյս չաղդեց ինծի ու ճամբոյթը տնտանելի դարձաւ բացարձակապէս։ Կը զգայի թէ ուղեղս կը սկսի՞ նոր (ո՛հ, իմ ուղեղս զօրաւոր չէ, գիտամ, ու մտովի ըսի թէ անխոհեմութիւն գործած կ'ելլամ անոր վրայ չափազանց ծանր աշխատութեան բեռ մը դնելով)։ Ուստի, կարծեմ թէ քառասներորդ օրը, կանուխ ելայ, լաւ նախանաշ մը ըրի ու մեկնեցայ դէպի Հէյվիլա, սիրուն փոքրիկ քաղաք մը՝ ոգեւորութեամբ ու չարժումով առլի։ Անցայ գեղաշէնայլ հովիտ մը, ուր հանդիպեցայ երկու սիրուն կիներու—դոնէ այն ժամանակ սիրուն էին կամ թնձի այնպէս թուեցան—, մէկը քսէն անցած ատեն ժպտեցաւ ինծի, կարծեմ.իսկ միւսը, դրան մը սեմին վրայ կեցած, համբոյրներու մէջ կ'ողողէր բոսորդէմ ու բոցակն տղեկ մը (ինչ որ կնոջային մեղմութեան մը կրնար համարուիլ)։ Ասկէ շատ տարիներ առաջ տեղի ունեցած է այս իրողութիւնը, ու այն ժամանակէն մինչև հիմա, կարելի է որ այդ տիկիններուն շատ հարսներ ունենան։ Սէգ ու դժուարաբարոյ նկարագիր մը ստացած։ Վերադառնալու ժամանակ, անտաղ ծերունի մը՝ որ քար կը կոտրէր, և այս պարագան ինձի այնպիսի փափաք մը ներշնչեց իմ բաղուկներս գործածելու՝ որ գաւաթ մը ըմպելի մատուցի անոր տեղը բռնելու համար։ Ծերունին, որ բարեխիստ էր, տեղի տուաւ իմ այս քմահաճոյքիս։ Սկզբայ այդ քարերուն հետ խաղալ երեք եօթնեակէ ի վեր կուտակուած կորովով մը, ու կէս ժամուան մէջ աւելի գործ կատարեցի՝ քան զոր ան չէր կատարած օրն ի բուն։ Սակայն և այնպէս ծերունին չնախանձեցաւ այս բանին վրայ։

Մինչդեռ երբ տրծոյ, այնուհետեւ՝ աւելի խորասուզուեցայ զբօսամղութեան մէջ։ Ամէն առաւօտ դուրս կ'ելլէի հիմտուն երկարատեւ չրջագայութիւն մը ընելու և ամէն երեկոյ նուագութիւն լսելու համար։ Սակայն և այնպէս, օրերը կ'անցնէին յամրօրէն, ու ես վերջին օրը սքանչեցայ՝ երբ կառքմարը զիս հեռացնելով յօդատապէ ու յօդացաւէ տառապողներու այդ քաղաքէն, տաւ տարաւ Լոնտոն, աշխատանքի ու կեանքի քաղաքը։ Գլուխս դանակին վրայ դրի՝ մինչ կառքմարը Հէնդընի մօտէն կ'անցնէր սրարշաւ ու լիակոգի։ Անհուն միլիոնաքաղաքը ծածկող լուսամածաղ գմբեթը կարծես թէ նոր այժմ ալծուած ուռճացած սրտիս մէջ, ու երբ, քանի մը վայրկեան վերջ, դիս տանող խարտ Սէյթ – Փանքրասի կայարանէն դուրս ելաւ, իմ չուրջս տեղի ունեցող շարժումէն առաջ եկած սովորական հինաւուրց չչնչինը ինծի թուեցաւ ամէնէն քաղցրալուր նուագութիւնը՝ զոր լսած չէի երկար ժամանակէ ի վեր։ Ո՛չ, չատ հում չառի ծուլութեան այդ ամիսէն։

Ժ. Ֆ. ԺԷՐՈՄ

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ Ի ՆԵՂԵՐՈՆԱԿԱՆ ԳՐԱՏԱՆ

ԴՈՐՈՅԻ ԳԻՐՔԸ

Նախակրթարանաց երիս սեռի տղոց ընթերցման համար։

1. Նախապատրաստական տարի էջ 128 գին 3 դահեկան։

2. Ա. տարի աղջկանց համար գին 4 դահեկան։

Նշանաւոր հեղինակաց գործերէն ընտրանօք քաղուած։ Ամէն բան ու ամէն դասը բացատրուած։ Ուսուցչին և աշակերտին գործը հեշտապայման դիւրացուցուած է։ Շահեկան, հրահանգիչ նիւթեր, բարոյավէպք, առակներ ևն։

Տպագրութիւն նոր պատկերներով, լաւ բուղթ և տոկուն կազմ։

Դպրոցի ու գոլէժի Պատ. Տնօ. էնք մէյմէկ օրինակ ձրի պիտի ստանան գրատան դիմելով։ Երկուքին բոստի ծախք 2 դ.։

Նախ. մասը իսկոյն կը ղրկուի, իսկ Ա. տարին 30 յուլիս։

Վարժարանաց համար գոհացուցիչ դէղջ։

Հասցէ

Կեդրոնական գրատուն (Զ. Թորոսեան)
Պոլիս Զաքմաքճիլար Եօգուրու Թիւ 64
8—30

Քաղաքական Լուրեր

ԹՐԱՆՍՎԱԼԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Պ. Զէմպրլէնի ճառը եւ Պ. Քրիւկէր։ — Եռամենեակներուն կացութիւնը։ — Զինուորական զօրաղուրիւնները։ — Հոլանտայի նախարարապետը։ — Վենսի հանուցում։

Լոնտոն, 4 օգոստոս։— Անգլիոյ պահպանողական լրագիրները շատ ուրախ են Պ. Զէմպրլէնի կողմէ երեսփ. ժողովին մէջ արտասանուած ճառին համար։ Ազատական թերթերը ընդհակառակը կը դատապարտեն գաղթային նախարարին բուռն լեզուն և կ'ըսեն թէ վրէժխնդրական ու պետական անձնասիրութեան մը բղխումն անհամապատասխան ոգի մը կը պարունակէ։ Ուէսթմինսթըր Կազէթ թէ՛ Պ. Քրիւկէր և թէ Պ. Զէմպրլէնի յայտարարութեանց առթիւ կ'ըսէ։

«Քրիւկէր նախագահին խօսքերը հարաւային Ափրիկէի մէջ ամէնէն յոռի հեռանկարը կը բռնան Անգլիոյ համար, վասն զի Պ. Քրիւկէր, որ անշուշտ պատերազմիկ Պոէրներուն մեծամասնութիւնը կը ներկայացնէ, առանց որոշումը կը հաստատէ, որ է չարունակել պատերազմը, մինչեւ որ Անգլիա իրենց բացարձակ անկախութիւն մը տայ։»

Նոյն լրագիրը Պ. Զէմպրլէնի ճառին վրայ խօսելով, կ'ըսէ։

«Բոլոր Պոէրները աւաղակներու և մարդասպաններու տեղ դնելով, գործերը աւելի կը վատթարանան։ Ճշմարտութիւնը այն է թէ Պոէրները այնպէս կը նկատեն որ երկրակալութեան այս պատերազմին մէջ մեր զինուորական յաջողութիւնները մեր պահանջումներուն չեն համապատասխաներ։ Այդ պարագաներուն մէջ մեզի ուրիշ բան չի մնար, բայց եթէ յաղթել անոնց։ Մենց որ Պ. Զէմպրլէնի ցանկալ չեշտը սա միայն եղեռնագրել կու տայ թէ հարաւային Ափրիկէի մէջ կացութիւնը կառավարութեան ուշադրութեան տակ դրած է։»

Պրիւսել։— Բրքի Պիօ Լա Հէի թերթը կ'ըսէ թէ Պ. Քրիւկէրը լրջաստողներուն ըսածին նայելով, նախագահը կոչում պիտի ընէ եղեր տէրութեանց, հրաւիրելով զանոնք թէ հաշտութեան ի նպաստ միջամտութիւն մը եթէ չընեն, գոնէ դիմում մը ընեն Անգլիոյ մօտ՝ անոր յիշեցնելու Լա Հէի դեսպանախորհուրդին սահմանած քաղաքակրթութեան ու մարդկութեան օրէնքները։ Եթէ տէրութիւնները չպատասխանեն, Պոէրները իրենց խղճին ձայնը լսելով, փոխադարձաբար ամէն միջոցի պիտի դիմեն և անակնկալ հարուածներ պիտի տեղացնեն Անգլիոյ գլխուն։

Լոնտոն։ — Եռանենակարգի պաշարուած քաղաքի մը վիճակը ունի։ Ուէսթմինսթըր Կազէթի մէջ հրատարակուած նամակի մը նայելով, քաղաքին տեսքը շատ տխուր է։ Զինուորական իշխանութիւնները կը վախնան թէ Պոէրները յարձակում կատարեն։ այդ առթիւ զգուշական խիստ միջոցներ ձեռք կ'առնուին։ Տեղւոյն սպայակոյտը սա յայտարարութիւնը փակցնել տուած է ամէն կողմ։

«Կը ծանուցուի թէ ամէն ոք պարտաւոր է վայրկեանապէս կենալ, երբ պահակ զինուորի մը, չրջուն պահակախումբի մը և կամ ոստիկանի մը կողմէ պահանջուի։ Ամէն անհատ պարտի ցոյց տալ իր անցագիրը երբ ատոնց կողմէ պահանջուի։ Անսատողները անմիջապէս ձերբակալուելով զինուորական տեսակի մը առջեւ պիտի դատուին։ Կը ծանուցուի նաեւ հասարակութեան թէ կենալու հրամանին անսատողները իբրեւ թշնամի պիտի նկատուին. իսկ փոխիլ ուզողներուն վրայ հրաձգէն պիտի պարբուի։»

Բաղաքը չրջապատուած է երկաթէ ցանցատնէրով մը և դիշեր ցորեկ պահակներ կը սպասեն։ Եռանենակարգի մեռելու և անկէ ելլելու համար չորս կամ հինգ զինուորական անձնասութիւններ միայն արտօնութիւն ունին։ Բնակիչները տառուան երրորդական ժամ 6ին առաջ և իրիկուան նոյն ժամէն ետքը չեն կրնար իրենց տուներէն դուրս ելլել։ Թղթատարական հաղորդակցութիւնները գրաքննութենէ կ'անցնին։ Ժամանակ մը նոյն իսկ գիրքերու և լրագիրներու բաշխումը արգիլուեցաւ, բայց այդ որոշումը քիչ վերջը մեղմցաւ։

Սքանսիրբրգն, 1 օգոստ.— Անգլիական զօրագունդ մը յուլիս 28ին տիրեց պոէր բանակատեղի մը՝ Ամէրսֆորթի մօտ։ Բանակի Պոէրներ դերի ինկան։ Հետեւեալ օրը անգլիական նոյն զօրագունդը բուռն յարձակում մը կրեց Պոէրներուն կողմէ, բայց մէկ քանի ձիեր միայն կորսնցնելով կրցաւ Սթանտէրթըն հասնիլ։

Բրոնսթաս, 2 օգոստ.—Երկու Պոէրներ այսօր հոս հասան բանդանոցի դրօշով, որոնք նամակ մը բերած էին Շթայն նախագահին կողմէ։

—Անգլիացիները որոշեցին Բեռֆիրիները կղզիացնել մասնաւոր բանակատեղերու մէջ, որպէս զի Պոէրները չկրնան անոնց միջոցաւ պարէնաւորուիլ։ Անգլիացիները նաեւ այրերին խուտեր և այդ կողմերը բան մը չձգեցին։

Պիսմոնոքայն, 3 օգոստ.— Օռանժի կառավարիչը հոս դարձաւ Բրէթորիայէն, ուր խորհրդակցութիւն մը կատարած է Լորտ Քիչէնէրի հետ։ Կառավարիչը իր վերադարձին ատեն խնամով աչքէ անցուց Վէրէնիգիորթ – Ռոսի, Քրոնսթատի և Ուինպուրկի այն բանակատեղը, ուր պոէր կիներ ու տղաք պատսպարուած են։ Կառավարիչը հաստատեց թէ կրասանէն (Ռէյնի մօտ) եկած տղոց մէջ կարմրախտ ճարակած է։ Կառավարիչը գոհ մնաց այդ բանակատեղերուն մէջ ձեռք առնուած առողջապահական միջոցներէն։ Նաեւ յայտարարեց թէ կարելի եղածը կ'ըլլայ պոէր փախստականներուն վիճակը բարւոքելու համար։ Բանակատեղերուն բժիշկները կը յայտարարեն թէ պոէր ընտանիքները եթէ իրենց տեղերը մնացած ըլլային, դարձեալ նոյն համամատութեամբ մահ պիտի պատահէր։

Պէրլին, 4 օգոստ.—Լա Հէէն կը հեռագրեն թէ Հոլանտայի նախարարապետ Տոքդ. Քոյբէր մտադիր է պահանջել Անգլիայէն որ Պոէրներու յատուկ չրջուն հիւանդանոցին անցնելուն համար արտօնութիւն տրուի։ Նաեւ Պ. Քրիւկէր արտօնուի թանսվալ դառնալ, ինչպէս փափաքած էր իր կնոջ մեռնելէն ի վեր։

—Նորտ Տոյչ Ալկեմայնեն Զայթունկն կը ծանուցանէ՝ Անգլիոյ զինուորական իշխանութեանց կողմէ հարաւային Ափրիկէէն վտարուած այն Գերմաններուն որոնք Պլոսի հատուցում մը ստանալ կ'ուզեն, իրենց հացէն հաղորդել Համբուրգ՝ Տոքդ. Ալֆրէտ Սիվէքինկի, և կամ եթէ Պէրլին գանուին, Թրանսվալէն վտարուած Գերմաններու ընկերակցութեանց նախագահին։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Սեղանաւորական տագնապ։— Գերմանիա եւ Ֆրանսա։ — Մարոյին սակացոյցին խնդիրը։—Վալտերսէ մարէշալ։

Պէրլին, 4 օգոստ.—Եթէկ Բասէլի մէջ գումարում մը ունեցան գաբէլորի պատրաստութեան յատուկ գործեր չորցնելու Ընկերութենէն առնելիք ունեցողները։ Հաշուեյարդար Պ. Ֆրիս յայտարարեց թէ Ընկերութեան գործառնութիւններուն մէջ խարդախութիւն մը չկայ և թէ անոր կործանումը իր կարողութենէն առելի գործերու ձեռնարկելէն առաջ եկած է։ Եմմական կացութիւնը գէշ է։ գոյքը 1,682,926 մարք է և չվճարուած պարտքերը՝ 38 միլիոն, որոնց երկու միլիոնին վճարումը միայն ապահովուած է։ Ընկերութեան հաշուետուութիւնները անկանոն վիճակի մէջ են, ինչ որ դիմումը եղած կ'երեւայ։ Ընկերութեան գործերը պիտի շարունակուին։

—Փրանսական ծովային դեր-յանձնաժողովը որ ջրանցքները ու նաւահանգիստները պիտի ուսումնասիրէ, Պէտմ հասեր է։ Ցանուն Մերսոլոյին, հանրօգուտ շինութեանց անօրէնին ներկայացուցիչը բարի գալուստ մաղթեր է անոնց։ Դեր-յանձնաժողովը պիտի այցելէ տեղւոյն նաւահանգիստին հաստատութիւնը։ յետոյ Պէտմէրհաֆէն պիտի մեկնի Թայս շոգենաւով, զոր Մերսոլոյը անոր տրամադրութեան տակ դրած է։

—Գերմանիոյ մաքսային սակացոյցին կանխահաս հրատարակութեան մասին քննութիւն բարուած ըլլալով, սա տրէիւնքը տուաւ թէ օտար մեծ լրագրի մը թղթակցին քով նամակներ գտնուեցան մաքսային սակացոյցի պաշտօնաթուղթին գընման մասին։ Երկու տարբերաս պաշտօնեաներ իրենց դիւանին պետերուն կողմէ հարցաքննուելով՝ խոստովանեցան թէ իրենց յանցաւոր էին այդ անգաղտնազատութեան համար։ Այդ երկու պաշտօնեաներն ալ հրաժարեցուցեցան։

—Պէրլինի հողագործական ու պահպանողական կուսակցութեանց թերթերը թէեւ բացարձակապէս հակառակ են մաքսային նոր սակացոյցին, սակայն այն լրագիրները որոնք յաճախ կէս-պաշտօնական աղբիւրներէ կը ներշնչուին, ինչպէս է Լոքալ Անցայկեր, կերպով մը կը հակակշռեն թէ Դաշնակցային Խորհուրդը ու Խորհրդարանը առանց փոխելու պիտի չընդունեն մաքսային նոր սակացոյցի ծրագիրը։ Վիեննական լրագիրները կ'ըսեն թէ իրաւ է որ այդ սակացոյցը որ օտար տէրութեանց հաղորդուած է, երբեմն կը հանէ գերման կառավարութեան մտադրութիւնը և ընդհանուր հակում մը դէպի մաքսապաշտութեան, և այդ պարագան է որ քաղաքական չջլամակներուն մէջ մեծ ուշադրութեան առարկայ կ'ըլլայ։ Վիեննական թերթերը խօսելով այն մասնաւորական արդիւնքներուն վրայ՝ որոնք առաջ պիտի դան այդ սակացոյցին ընդունուելէն, կ'ըսեն.—«Ամիսայ ո՛չ միայն Գերմանիոյ, այլ ցամաքային Եւրոպայի մէջ ապագային վաճառականութեան ու ճարտարարուեստին ալ ինաստակոր պիտի ըլլայ։ Ուստի, տնտեսական նկատումները աւելնալով դանազան կողմերէ յայտնուած քաղաքական նկատումներուն վրայ, կ'երեւայ թէ ազդեցութիւն մը ըրած են Գերմանիոյ քաղաքական, տուրարական և ճարտարագործական չրջանակներուն վրայ։ Սա յայտնի է թէ Գերմանիոյ կառավարութիւնը կատարելապէս ըմբռնած է այդ ազատութիւնները, վասն զի Պէրլինէն առնուած տեղեկութիւններ կը հաստատեն էկս-պաշտօնական թերթերու այն լուրերը թէ մաքսային սակացոյցը, և անոր պատճառաբանութիւնը պարունակող տեղեկագիրը, որոնց վրայ պիտի վիճաբանի Խորհրդարանը, տուիչն վերջնական որոշում մը ստացած չեն։»

—Գերման թերթերը կը ծանուցանեն թէ Վալտերսէ մարշալը Ալզաս-Լորէնի կուսակալ պիտի կարգուի։

ՌՈԼՈՄՊԻԱ

Ընդհանրական շարժումը վերեցուելէն եւ Քրոմպիոյ մէջ։—Քաղաքական զարմանալի կացութիւն մը։—Հակասական հեռագրեր։— Մ. Նահանգաց դիրքը։

Ամերիկեան հեռագիրները կը շարունակեն յուսահատ լուրեր հաղորդել Քոլոմպիոյ և Վենէզուէլայի քաղաքական ներքին չփոթութեանց մասին։ Նաև երկու հանրապետութեանց միջեւ ծագելիք վէճի մը հեռապատկերը կը գծեն։ Հեռագիրներ կը յիշեցնէ թէ Մ. Նահանգները իրենց կնքած դաշնագիրով պարտաւոր են երաշխաւորել կեդրոնական Ամերիկայի այդ պարանոցին խաղաղութիւնը ու վաճառականութիւնը, և եթէ արդի կացութիւնը երկարի, իրենց կողմէ միջամտութեան մը հարկը պիտի տեսնուի։ Վենէզուէլայի և Քոլոմպիոյ միջեւ հաւանական եղող կնճռոտութիւնները կը բացատրուին սա իրողութեամբ թէ այդ երկու հանրապետութեանց կառավարութիւնները, ատենօք Էքուատորի միացած, մեծ Քոլոմպիան կը ձեւացնէին և այդ պատճառաւ անցեալէն պահած են բոլորովին իրարու հակադիր քաղաքական տարբեր։ Քոլոմպիոյ մէջ պահպանողականները ու կղերապաշտները իշխանութեան գլուխ կը գտնուին, իսկ Վենէզուէլայի մէջ ազատականներն են երկիրը կառավարողները, երկու երկիրներու մէջ ընդվզող ընդդիմադիր կուսակցութիւնները կը ջանան փոխադարձաբար մոռակայ կառավարութեան աջակցութիւնը խնդրել։ Քոլոմպիոյ ընդվզած ազատականները իրենց յոյսը դրած են վենէզուէլեան կառավարութեան վրայ, իսկ վենէզուէլեան ըմբոստներն ալ քոլոմպեան կառավարութեան վրայ։ Մինչդեռ իրողութիւնը կը տեսնուի էքուատորի մէջ, որուն հակակղերական նախագահը լաւ յարաբերութիւններ չունի քոլոմպեան կառավարութեան հետ, որ էքուատորի կղերապաշտներուն թոյլ կու տայ մերթ ընդ մերթ ըմբոստական շարժում մը առաջ բերելու Քոլոմպիոյ հողին վրայ, ընդդէմ էքուատորի։ Այսպէս, երբ այդ երկիրներուն մէջ ըմբոստութեան փոքր մը տեղի կ'ունենայ, կառավարութիւնները փոխադարձաբար զիրար կ'ամբաստանեն իրր թելադրիչ ու գրգռող։ Ու եթէ երբեք պատերազմ ծագի, սա տարօրինակ ու այլանդակ տեսարանը կը պարզուի։ Վենէզուէլայի կանոնաւոր զօրքերը կը միանան Քոլոմպիոյ ըմբոստ օրգանիզմներուն հետ, կռուելու համար Քոլոմպիոյ զօրքերուն դէմ, որոնք միացած կ'ըլլան Վենէզուէլեան ըմբոստներուն հետ։ Այդ խառնաշփոթութիւնը կը տեսնուի նաեւ այն հակասական ու խառնիճաղանճ հեռագիրներուն մէջ, որոնք կը հասնին այդ երկիրներու իշխանութեանց կողմէ և Անթիլեաններէն, ուր կը գանուին Քոլոմպիոյ և Վենէզուէլայի ըմբոստները։ Հասած բոլոր լուրերէն սա կարելի է եզրակացնել թէ Ռանկէլի, Կարպիսասի վենէզուէլեան ըմբոստները կը շարունակեն կռիւ մղել Քասթրոյ նախագահին երեք հազար մարդոց դէմ։ Գալով քոլոմպեան ըմբոստներուն, իրենց գործունէութեան գլխաւոր կեդրոնը հիմա պարտեցին մէջ է, ուր կը սպասեն Քոլոնի և Բանամայի։ Ուշնինիքի մէջ, որտեղի գործոց եւ ծովային նաւթարանները խորհրդակցութիւն կատարելու, որպէս զի ի հարկին պատրաստ գտնուին պատերազմական նաւեր ղրկելու Քոլոմպիոյ և Վենէզուէլայի Լուրերը։

—Վենէզուէլայի կառավարութիւնը կը ծանուցանէ թէ Քոլոմպիայէն եռաւորդները ստիպուեր են սահմանագլուխը նորէն անցնիլ յուլիս 29ի և 30ի կռիւներէն յետոյ, ուր ութ հարիւր հոգի կորուստ ունեցեր են վեց հազար մարդու վրայ, մինչ վենէզուէլեան կանոնաւոր զօրքերը եղեր հարիւր հոգի կորսնցուցեր են։

ԶԻՆՈՒ ԴԻՊԴԻՐԸ

Տոքդ Մորիսքեն հեռագիրը։— Մահապին նոր սակացոյցը։—Մանչուրիոյ խնդիրը — Ֆրանսական նոր երկաթուղի մը — «Դաշնակից գիւղացիներ»։— Զէնիթերու շինութիւնը եւ ներածումը։

Լոնտոն, 5 օգոստոս.— Թայմզ այսօրուան իր թերթին մէջ կը հրատարակէ իր թղթակցին՝ Տոքդ. Մորիսքեն հեռաւոր հեռագիրը, զոր Բէյճինէն ուղղած է օգոստոս 2 թուականով։

«Օտար դեսպաններուն ձեռքը գըտնուած բրոշիւրին նայելով, յառաջիկայ հոկտեմբեր 1ին պիտի գործադրուի մաքսային նոր սակացոյցը, որ մինչեւ հիմա մաքսէ զերծ եղած ապրանքները մաքսի ենթակայ կ'ընէ, բայց ի անոնցմէ որոնք արդէն ղրկուած են Բրոթոքոլին ստորագրութեան թուականին։ Թիէնթի կողմէ Բեռնքսպուրգի ղրկուած պատգամաւորութիւնը արդէն բաւական գրգիռ մը եղաւ Զինացիներուն՝ վերսկսելու Մանչուրիոյ բանակցութիւններուն։ Վերջինս օրերս, Զինացիները զրոյցներ հրապարակ հանեցին, անուշտ հանրային կարծիքը հանկարտելու համար։ Այդ զրոյցներուն նայելով, Զինաստանի կարծիքը է վերսկսել Մանչուրիոյ բանակցութիւնները և թէ Ռուսիա պատասխաներ է որ աւելի լաւ կ'ըլլայ Բրոթոքոլին սորագրուելուն սպասել։ Կը կարծուի թէ Լի-Հունկ-Զանկի որդին՝ Լի-Զէնկ-Ցոնկ Բեռլինի զեսպան կարգուի։ հոն չարունակելու համար իր հօրը նուիրագործած ազիտարեր քաղաքականութիւնը։ Կը վախցուի թէ երբ բանակցութիւնները վերսկսին, մի՛ գուցէ Զին տեղի տայ Ռուսիոյ կողմէ Լի-Հունկ Զանկի եղած այն առաջարկութեան, որ է Մանչուրիոյ բոլոր հանքերը երկու տէրութեանց քննարկելի ենթարկել։ Զեռնարկը ռուսահայնական, որպէս զի, ոչ ոք զի երեւոյթները փրկուին ի նպաստ Զինու, վասն զի այդ գործին մէջ ալ Զինու շահը անուանական է, ինչպէս է ռուսահայնական պանքային և կամ արեւելեան չինական երկաթուղիին մէջ՝ որ Մանչուրիոյ մէջէն կ'անցնի։ Ռուսիա հիմա նոր գործունէութիւն ցոյց կու տայ Մանչուրիոյ մէջ և զօրաւոր հանգամանք մը կ'ընծայէ Նիու-Զուանկի իր կողմէ գրաւուելուն։ Ռուսական քաղաքային վարչ. Պ. Օսթրոմէնքովի կողմէ այդ տեղը հաստատուած տուրքի դրութիւնը շատ ընդարձակ է։ Տարիէ մը ետքը գործադրուելիքին համար պատրաստուած է։ Ռուսական յայտարարութիւն մը կ'ըսէ թէ տուրքերու հաստիքը պիտի յատկանայ ռուս ոստիկանութեան ծախքերուն։ Տուրքի այդ նոր դրութեամբ կալուածներու փոխանցման պաշտօնատուներուն հաստիքն ալ Ռուսերուն ձեռք կ'անցնի։ Եղած դիտողութիւններուն՝ Ռուսերը կը պատասխանեն թէ Նիու-Զուանկի մէջ իրենց ըրածը յարձանն է՝ Թիէն-Զինի մէջ ուժամտեայ կառավարութեան ըրածին։ Այդ երկու գործերը վէճի պատճառ պիտի ըլլան Բրոթոքոլին ստորագրութենէն ետքը։ Ինչպէս կը գրեն

ռազմախոնարհները դադրեցան Ֆրէէրիք մայր կայսրուհին մահուանը առթիւ։

Գերլին.—Ցուշադրակալութիւնը Ֆրանքիսկացիներէն պալատին մէջ պիտի կատարուի պարզութեամբ։ Մարմինը հանրութեան ցոյց պիտի չտրուի։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Իւլյի երկրորդ ասիճան արուեցաւ բժշկական վարժարանի քաղաքային ճիւղին անօրէնի օգնական Ահմէտ Նէճմիի պէյին։ Սանիէի ասիճան՝ Մարաշի դաւառին ոստիկանութեան առաջին գրագիրէ Մահմուտ Ֆէհմի էֆ.ին։

—Սըղերդի գաւառին հաշուակալ անուանուեցաւ Բրէզրինի դաւառին հաշուակալ Վէհիպ էֆ. որուն յաջորդեց Սըղերդի հաշուակալ Նաճիը էֆ.։

—Առաջին կարգի Օսմանիէ պատուանշան արուեցաւ մաքսային վերատեսչութեան մէջքուլաքի Շէյքէր պէյին։ Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Հուն-դարիոյ առևտրական ու երկրագործական նախարարութեան և Բէշիրի ոստիկանութեան վերատեսուչին։ Երրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ Վիէննայի օսմ. հիւպատոսարանի քարտուղարի փոխանորդ Սիմոն էֆ.ին։

ՄԱՔՍԱՑԻՆ ՆՈՐ ՍԱԿԱՏՈՒՅՑ.—Թուրք լրագիրներուն մէջ պաշտօնապէս հրատարակուած է մաքսային նոր սակագոյցին այն մասը, որ կը վերաբերի ոսկերչներու ու արծաթեղէններու և գոհարեղէններու, և որուն համաձայն հարիւրին մէկէն չորս մաքս պիտի առնուի առնոնցմէ։ Ահաւասիկ նոյն սակագոյցին այն մասը, որուն գործադրութիւնը հրամայուած է կայս. Իրատէով։

Գրպանի ժամացոյց.— Ոսկի կափարիչ ունեցողներու իւրաքանչիւր հատէն 10 ղրուշ ոսկեդրամ։ Արծաթ և կամ ոսկեջոծ կափարիչ ունեցողներու իւրաքանչիւր հատէն 4 ղրուշ։ Ատոնք «սաաթ» պիտի չուենան։

Թանկագին քարեր բանուած կամ ոչ.—Ադամանդ, զմրուխտ, «այրը չէմ», յակինթ, կապոյտ յակինթ (կէօք եաքութ) իւրաքանչիւր կրամէն 30 ղրուշ ոսկեդրամ։ Դեղին յակինթ (սարը եաքութ) «բէրուզէ» և ուրիշ գնանդան թանկագին քարեր՝ իւրաքանչիւր կրամէն 2 ղրուշ։ Մարգարիտ բնական վիճակի մէջ իւրաքանչիւր կրամէն 3 ղրուշ։ Ադամանդով, բուսատիպ (մէրճան), մարգարիտով և ուրիշ թանկագին քարերով զարդարուած ոսկի, արծաթ ու բրոնզի զարդեր՝ իւրաքանչիւր քիլոյէն 200 ղրուշ։ Բոլորովին արծաթէ շինուած և ոսկեջոծ առարկաներ՝ իւրաքանչիւր քիլոյէն 45 ղրուշ։ Ամբողջովին ոսկիէ ու բրոնզէ շինուած առարկաներ՝ իւրաքանչիւր քիլոյէն 200 ղրուշ։ Ոսկի և արծաթ թելերի ձևով՝ իւրաքանչիւր քիլոյէն՝ 30 ղրուշ։ Թուղթի մէջ դրուած ոսկիներուն տարա պիտի չգծուի։ Սընտուկ կամ տակառ հարիւրին քսան տարա պիտի զետնուի, կողմէ՝ տասերեք և հակէ բեռ։

Առձաթ ու ոսկի «սըրմա», «բուլ» եւ «բրրբրլ».— Առաջին կարգի ոսկի, արծաթ եւ ոսկեջոծ արծաթ՝ իւրաքանչիւր քիլոյէն 25 ղրուշ։ Ճախարակէ և կամ ուրիշ առարկաներէ որոնց վրայ փաթթուած ըլլան, տարա պիտի չգծուի։ Դեղին կամ սպիտակ «ելաբատա» թելով մաքաքեղէններէ կամ բամպակեղէններէ՝ ոսկի, արծաթ կամ ոսկեջոծ արծաթ՝ իւրաքանչիւր քիլոյէն 15 ղրուշ։

ՄէրլէնՊՈՒՐԳի դուքը, դքսուհին ու Ռէօսի իշխանը, երէկ, Թագավորէն Սիրքէճի եկան Բհիպէր շոգեմակոյկով և այցելեցին Պոլսոյ Նշանաւոր վայրերը։

—Նոցին Բարձրութիւնները, առջի գիշերը, սեղան մը առին Սըմմըր Բէյէսի մէջ։ Ներկայ գտնուեցան Գերմանիոյ դեսպանատան խորհրդականը և միւս պաշտօնատարները։

—Դուքը, դքսուհին ու իշխանը, այսօր, Սէլամլըքի արքողութեան ներկայ գտնուելէ յետոյ, Համալուկ պիտի ուղեւորին գերմանական Սրամպուլ շոգենաւով։

ՔՆՆԻՉ ՑԱՆՉՆԱՆՈՒՄԸ.— Լ. Հերըլ կ'իմանայ թէ զինուորական տեսանող մնդամ գնդապետ Նազմի պէյ, զինուորական քննիչ Ցանճնաժողովին անդամ դերգնդապետ Նէշէթ պէյ և հաղարապետ Իպրահիմ պէյ, առջի օրը, Սիւլեա ուղեւորեր են քննական պաշտօնով։

ԲՐԻՋՐԷՆՏԻ Պոտքովա, Պոքուշ եւ Բոզլանիք անուն տեղերու բնակիչներուն մէջեւ տիրող հակառակութիւնը, կ'ըսէ Սեւվեք, մեծ հաստատութիւններ ստանալու վիճակին հասած ըլլալով, ոստիկան-զինուորներու վաշտին հրամանատար գնդապետ Պայրամ պէյի պաշտօն յանձնուած էր կարգադրել այդ վէճը։ Պայրամ պէյ նոյն տեղերը երթալով յաջողեր է հաշտեցնել հակառակորդները եւ խնդիրը իրաւախոհութեամբ կարգադրել։ Խնդրին շարժառիթն էր անձնական վրէժառութիւն։

ԲՐԻՆԹԻՆԱՑԻ սեպհական հիւպատոս Պ. Ազամովիչ եւ կանչուեր է։

ԻԵԹԻՊի մէջ հեծելազօրքերու զօրանոց մը պիտի չենուի։

ՏԱՍԱՆՈՐԴՆԵՐԸ.— Ելմական նախարարութիւնը նկատելով որ Եւրոպայի ու Ամերիկայի մէջ բերքերու նուազութեան հետեւանքով արմտիքներու գինը մեծ հրապարակներու վրայ հետզհետէ կը բարձրանայ, հետագրեց Սէլանիկի կուսակալութեան՝ նկատողութեան առնել այդ պարագան, տասանորդի տուքերը վարձակալութեան արուելու առթիւ ուշադրութեամբ գործել և տէրութեան Գանձուն շահերը պաշտպանել։

ՀՌՈՄի օսմ. դեսպան Բէյնիա պէյի արտօնութիւն արուեցաւ արձակուրդով Կ. Պոլիս գալու համար։

ԴԱՏԱԿԱՆ նախարարութիւնը նկատելով որ բժշկական վարժարանը մէյ մէկ մէճիտիէ կը պահանջէ, դատական պաշտօնէութեանց կողմէ ղրկուած վիրաբոյներու քննութիւններուն համար, գրեց զինուորական վարժարաններու վերատեսչութեան որ այդ կարգի վիրաբոյները ճիշտաբար քննուին։

—Եէնիբազարի նախ. ու նախնական դատարանին նախագահ Մուսթաֆա Բաղըզ էֆ. կ'ըսէ Իզմիր, ալօրէն ընթացքի մէջ գտնուած և խարդախութիւն բրած ըլլալով, դատաստանի պիտի ենթարկուի։

—Անլաթ գաւառակին մարդահամարի նախորդ պաշտօնեայ Իպրահիմ էֆ. և Մահմուտ անուն անձ մը դատաստանի պիտի ենթարկուին՝ կեղծ անցագիր շրջածած և գրութիւններ եղծած ըլլալնուն համար։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ մէջ պատրաստուած չաքարներէն, անցեալ յունիսին, ուր հարիւր պակի Բուսմէլիի նահանգները ներքածուեր են՝ Սէլանիկի ճամբով։

ՄԱՔՍԱՑԻՆ վերատեսչութիւնը իմացեր է թէ օտար երկիրներու գործարաններէն ապրանք բերող վաճառականները, գործարանատէրներէն պարտադ փաթուրաներ կը առնան, վերոյիշեալ ապրանքներուն գիները իրականէն կէս առ կէս պակաս կը նշանակեն և այդ կերպով կը շահին մաքսէն։

—Իզմիրի մաքսատունները քննելու համար ղրկուած քննիչը տեղեկագրեր է թէ կարգ մը ղեղծումներ գործուած են, ապրանքներու գիները իրականէն պակաս նշանակուելով։

ՍԱՄՍՈՆ կղզիին մէջ տիրող այս տարուան արտասովոր տաքերը փութացուցած են խաղողի բերքը։

ՀՈՏԵՑՏԱՑԻ անգլիական փոխհիւպատոս կարգուեցաւ Պ. Ռիչարսըն։

ԱՏԱՆԱՑԷՆ երէկուան Թուականով կը հեռագրեն թէ Գրզմաղլը Մութֆա որ Բաեսի բանէն փախչելով Զմմուլլի կողմերը կ'ապաստակէր, ձերբակալուեր է։

ԲԷՐԼԷԲԷՆ կը գրեն թէ ողողումներէն վնասուողներէն մինչեւ հիմա ութ հարիւր հոգի պատսպարուեր են։ Թաղապետութիւնը օրական երեք հարիւր օխա հաց կը բաշխէ արկածեալներէն կարօտ եղողներուն։ Զանազան կողմերէ հասած նպաստի գումարներով ալ կը հոգացուին արկածեալներուն պէտքերը։ Քաղաքապետ Բրլան փաշայի նախագահութեամբ կազմուած նպաստամատոյց յանձնաժողովը որոշեց 187,500 ղրուշի նպաստի առմամբ բաշխել թէ՛ կ. Պոլսոյ և թէ գաւառներու կառավարական պաշտօնեաներուն և ուրիշներու։

Պ. ԼԻՆՏԱՈՒ.— Նոյն Ֆրայէ Բրեսէ կ'ըսէ թէ օսմ. Հանրային Պարքի վարչական Խորհուրդին գերմանացի անդամ Պ. Լինտաու հանգստեան պիտի կոչուի և Հէլիկոլանտ կղզին պիտի բնակի։ Պ. Լինտաու նշանաւոր վիպասան մըն է. տասը տարի խորհրդականի պաշտօն վարած է Գերմանիոյ արտաքին գործոց պաշտօնատանին մէջ։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ դեսպանը, առջի օրը, Ֆէնէրի երթալով երկար տեսակցութիւն մը ունեցաւ Ցունաց Ս. Պատրիարքին հետ։

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆի օսմ. դեսպան Շէքիպ պէյ իր պաշտօնատեղին ժամաներ և նախագահ Պ. Մաք Քինլիի ներկայանալով յանձնարարագիրները մատուցեր է։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ նախարարութեան մասնագէտներու Խորհուրդին նախագահ Եսմատ էֆ. որ Սէլանիկ գացած էր, տեղւոյն երկրագործական վարժարանին քննութեանց ներկայ գտնուելու, երէկ կ. Պոլիս դարձաւ։

ՑՈՒՆԱՑ Ս. Պատրիարքը, երէկ, Խաչիւղ գնաց և ներկայ գտնուեցաւ տեղւոյն յունական եկեղեցիին արարողութեանց։ Ն. Սրբազնութիւնը յետոյ Իսաաք Ֆրանսէզ էֆ.ի տունը երթալով այցելութիւն տուաւ Խաիմ Նասի, Սապէթայ ու Մըրքամա Էէվի խանմանցերուն։ Տոքթ. Նաբ որ Ֆէնէրի մայր վարժարանէն վկայեալ հրեայ երիտասարդ մըն է, յունարէն ճառ մը խօսելով շնորհաւորեց Տ. Եռաքիմ Սրբազանի ընտրութիւնը։ յիշեց Ն. Սրբազնութեան համակիր զգացումները՝ Հրեաներուն նկատմամբ, մանաւանդ Սէլանիկի մարտարանի եղած ատեն։ Տ. Եռաքիմ Սրբազան պատասխանեց, շնորհակալութիւն յայտնելով և ըսելով որ երբեմն խելամուտ քրիստոնէական կրօնքին որ ընկերութիւն կը քարոզէ, միշտ համակիր զգացումներ պիտի ածէ հրեայ հատուածին։

—Տ. Եռաքիմ Սրբազան, երէկ, Անգլիոյ ու Գերմանիոյ դեսպանատունները երթալով ցաւակցութեան այցելութիւն տուաւ՝ Ֆրէէրիք մայր կայսրուհիին մահուանը առթիւ։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ ՆԱԻԱՏՈՐՄԸ.— Ատենքի լրագիրները կ'ըսեն թէ հելլենական նաւախումբ մը՝ Սոթոս գնդապետին հրամանատարութեամբ՝ Սէլանիկ պիտի երթայ։ հոն հրամանատարը հելլէն կառավարութեան շնորհակալութիւնները պիտի յայտնէ կուսակալութեան՝ Եսֆայի մէջ Բաառա զրահաւորին եղած ընդունելութիւններուն համար։ Նաւախումբը նաև պիտի այցելէ Այնսրոզ, Իզմիր և Աղեքսանդրիա։

ԲՈՐ ՍԱՑԻՏԻ մէջ, երեքշաբթի, ժամասխտէ մէկ դէպք պատահեցաւ։

ՀՐԵԱՅ հասարակութեան Բարեգործութեան կրօնական Հաճի Իլիա Ամամոլը, առջի օրը մեռաւ Խասքիւղի մէջ։ Գիւղին յունաց երեւելիներէն Պ. Թահիրճի յուղարկաւորութեան ներկայ գտնուեցաւ Տ. Եռաքիմ Սրբազանի կողմէ։

ԹՈՒՋ.—Անցեալ հինգշաբթի Իզմիր տարուեր են նոր բերքէն չոր թուզեր մէկ օխայի չափ, որոնք Սէօքէէն ղրկուած էին։ Սովորական ժամանումները տասը-տասնըհինգ օրէն պիտի սկսին։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ իշխանը հրամայեց իր նախարարներուն վերջնական կերպով կարգադրել Պուլկարի Այա-Անաստասիա վանքին խնդիրը։ Իւշկէս յայտնի է Պուլկարները երկրորդ անգամ գրաւած են զայն։

ԱՆԶՐԵԻԼ.—Երեկուան անձրեւը ամէնէն աւելի հեղեղներ գոյացուց Էյուպի մէջ, տուներու սառնայարկերը ողողուեցան։ Նախնական վարժարան մը որ բաւական առանէ է վեր պարպա էր, փլաւ։

—Առջի օրը Սիլիվրի Գաբուի մահանգիստին փոքրիկ մը արտերուն մէջ սեղ. եգիպտացորենները սրմատախիլ եղան և ցորենի խուրձերը ցիրուցան եղան։

ՇԻՐԲԷԹի 40 թիւ շոգենաւը երէկ առտու եկաւ Եէնիմահալլէէն ճամբայ կ'ելլէր 43 թիւին կապուած պարանը կտրելի չեղաւ քակել, որով 40 թիւին գլխու կողմը տաւղի մէջ խրեցաւ, սակայն մաղ կեցող 33 թիւը օգնութեան հասնելով պատեց և 40 թիւը քսան վայրկեանի չափ ուշանալէ ետքը կրցաւ ճամբան շարունակել։

ՄԱՆՍՈՒՍԷի Ֆէrrահ ու 17 թիւ շոգենաւերը, երէկ, ընդհարում մը ունեցան կամուրջին մօտենալու առեն։ երկուքն ալ պարպա էին։ Ֆէrrահի աղ կողմի խրիկը խորտակուեցաւ։

ԱՆԶՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ.— Շիւլիի մօտերը Հայ-հռոմէականներու գերեզմանատան եաթն, երէկ իրիկուն գտնուեցաւ 20 25 սաթեկան, գլխարկուոր ու սեւ բանկոնով երամատարի մը դիակը։ քովը ռէվոլվէր մը կար, ուրեմն կ'ենթադրուի թէ անձնասպան եղած է։ Ոստիկանութիւնը քննութիւն կը կատարէ ո՞վ ըլլալը ստուգելու համար,

—Առջի երիկունը Թէրէ Պաշի մէջ անձնասպան եղած Սոքքաթ Եորկիատիս ոչ թէ Անատոլի երկաթուղիներու Ընկերութեան, այլ Բուրսա-Լամպրոսի շոգենաւային Անաթոլի Ընկերութեան գրասենեակը պաշտօնեայ էր տասնըհինգ ոսկի ամսականով։ Հօրմէն բաւական դրամ ժառանգելով, ցոփութեան մէջ վատնելէ ետքը անբարոյական հիւանդութեան մըն ալ ենթարկուած էր։ այդ պատճառով վերջ առած է իր կեանքին։

ԵՐԷԿ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀՐԴԵՀԸ.—Երէկ գիշեր ժամ մէկին լուր եկաւ թէ հրդեհ ծագած է Գատրգիւղի Մօտայի կողմը։ Իրողութիւնը այս է թէ ծովեղերքը հաւաքուած փայտի տաշեղներ այրեցան։

VIN DE PEPTONE

Հիւանդի մը ուժերը չակարանալու համար, որ ամէնէն թեթեւ սնունդներն իսկ չի կրնար մարսել, պէտք է դիմել վեհ տր Բէրքօն տր Շարօրոյի, որմէ մէկ զարտօյի գաւաթին մէջ 10 կրամ առաջնակարգ եղան միս կը գտնուի և որ բէրսէնին կողմէ կը մատուի, առանց սառմանային օգնութեան։ Այն հիւանդները որոնք վեհ տր բէրքօն տր շարօրօ գործածելէ կը վախնան, կրնան Բէրքօն ան բուտր տր շարօրօն գործածել։

Ազգային Լուրեր

Ցարդինէն հետեւեալը կը գրեն մեզ. «Այս պահուս, Սլիվանի մէջ կը գտնուին 23 քահանաներ, չորս հատը միայն քիչ մը գրել կարդալ գիտեն (Հռոմկլա Տ. Եղիշէն հիւանդ ըլլալով մէկտեղ), միւսներէն, իրենց ստորագրութիւնը գրել չգիտցող միամիտ մարդիկ են, Աւետարանը դրեթէ հեգելով, կիսկատար, անհասկնալի կարդացող, տարարողութիւններ չվերծող. «հանգստեան» շարժաններէն զատ որ իբր գործիք ոմանք գոց ըրած են թուրքերէն, ուրիշ երգեցողութիւն չունին. աղօթքներ կը խառնեն առանց իմաստ մը, կէս մը հասկնալու։ Ո՞ւր մնաց իրենց կոչումը, ո՞ւր մնաց եկեղեցւոյ բեմէն և տուներու մէջ անուս գիւղացին հոգեւորական մխիթարել, անոնց բարոյական նկարագիր տալ, ողջմտութիւն զգացումներ ներշնչել, սիրտը կրթել, և այլն։ Ասոնց փոխարէն տեսնենք ի՞նչ է իրենց գործը Սլիվանի մէջ։ Լծվաթ ոստայնանկ ըլլալէ վերջ, տարան զարդերը ժողուելէ վերջ, կը սկսին գեղջ գեղ այցելելու ստոր սովորութեան, ամէն տան առջեւ կանգ առնելով դռնէն «պահպանիչը» կը պառաւ, մանաւանդ հաղարի քահանաները, անպատկառ գինեմոլ կարգերու կը նախագահեն, բռնի, երբեմն անվայել կերպով օրհնողչեր պատկողչեր, եւն. կ'առնեն։

«Այս յանցանքներու պատասխանատուութեան մեծ մասը կը ծանրանայ ձեռնադրող Սրբազանին վրայ։ Խարդանէն, Պէնիէն, Սլիվանէն, Սղերդէն, Խիանէն Գուլբէն, Հայնիի և Լէէի կողմերէն, վերջապէս Մշոյ դաշտէն սկսեալ մինչեւ Հալէպ, ամէն քահանայարար Ուրֆա կը դիմէ. Սրբազանն ալ իր անհոգութեան հետեւանքով։

ԻՏԱԼԻԱ

ՀՌՈՄ.—Երեսփոխան Պ. Բարքանօ ընդունեց ելմական նախարարութեան պաշտօնը։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

ՊԵՐԼԻՆ.—Հիլա գերմանական յատուկ հոս հասաւ։ Հրամանատարը այցելութիւն տուաւ Պէյսթի Ֆրանսական նաւային իշխանութիւններուն։ Յատուկը ճամբայ ելաւ, գերման նաւաբեկիներուն իմաց տալու Ֆրէէրիք մայր կայսրուհիին մահը։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ԼՈՆՏՈՆ.— Լորտ Բիշնէր կը հեռագրէ Բէլթորիոյէն թէ Պոէրները, Սապոգետին մօտ, յարձակեր են անգլիական ջրջուն պահակախումբի մը վրայ։ Անգլիացիներէն 25 հոգի գերի ինկեր են։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

ՎԱՐՆԱ.— Ռուս նաւաբեկիները՝ Հիլապարտ դեր Ծովակալին հրամանատարութեամբ, այսօր (չորեքշաբթի) Վարնա կը սպասուի, ուր երեք օր պիտի մնայ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

յսմ. Թոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ա.	26	37 1/2
Ամէնէն բարձր գին	»	26	38 1/2
Ամէնէն վար գին	»	26	36 1/2
Բուսմէլի երկթ. զոց.	Ֆր.	103	25
Ամէնէն բարձր գին	»	103	62
Ամէնէն վար գին	»	103	25

ԲԱՑՈՒՄ 27 Յուլիս

Օսմ. Թոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Ֆ. Ղ.	26	37
Բուսմէլի Ծղկանուելի	Ֆր.	103	37
Օսմանիէ		—	—
Եէժի		13	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Բէյրութ Ծիէրքալ Օթոմ.		0	10
Սօս. Օթ. Եաթաղ է Վալէօր.		0	12
Օսմ. Ադրե. Ընկ.		3	85
Թրամուէյ բաժնեթ.		5	80
» Ժուլիատա		191	75
« պարտատ.		476	—
Բարտի Դ. Զալոյ		461	—
Թրանսվալ		83	—

ՓՈՒԵԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լանտոնի ամիս	Ղրշ.	109	13
» » » չէք	»	110	03
Բարիզ » »	Ֆր.	32	91
» » » չէք	»	33	91
Պերլին տեսակա չէք	Մարք	18	55
Վիէննա չէք	Ֆիորր.	21	78

ԴՐԱՄԱՓՈՒՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

36 ֆրանկաց	Ղրշ.	[illegible]	21
Ռեալիական տպի	»	110	—
Բոլ ֆիզերկալ	»	90	30
Բելգիոյ	»	54	08
Գերմանիէ տրծաթ	»	106	05
Մէճիտիէ	»	102	10
Բուսմէլի Ղզիանդրամ	Օ. Ա.	8	58

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 8 Օգոստոս

Անգլիական Թոնսոլիտէ	93	37
Օսմանեան Դանի տէրէ Բ.	49	37
Օսմանեան Դանի տէրէ Դ. բաց.	34	37
Օսմանեան Դանի տէրէ Դ. փոց.	34	37
Օսմանեան Պանքա	11	12
Բուլգարական 1892	99	50
Հելլենական 5 %	39	—
» Մոնոբոլ	43	50
Բուլկարական 1888	82	50
Եգիպտական ինկիֆիզ	106	12
Ֆօնդիենալ	104	50
Թրանսվալ	3	31
Ռուսական երկաթուղի	23	—
Փոխառութիւն	23	350

ՓԱՐԻԶ, 8 Օգոստոս

Ռուսական Փոնտի 3 %	101	37
» » » 3½ %	101	50
Օսմ. Թոնս. տէրէ Դ.) բաց. Ղրշ.	21	90
» ») փոց. »	25	—
» » » Բ. »	50	80
» » » Դ. »	27	30
Սաբ. Ֆայս. Պանքա Ֆր.	527	—
Օսմանիէ »	472	—
Բուսմէլի երկաթուղի »	104	50
Սաբ. Մարտատաւէ »	516	—
Սաբ. Ռիվի »	312	—
Ռիոքաբիէ Թիւրք 4 %	505	—
Ռէնտէ Լիոնի	1030	—
Գասպիչան Գանի »	96	70
[illegible] »	70	35
[illegible] »	82	75
[illegible] »	25	210
[illegible] »	—	3

ՎԻՆՆԱ, 8 Օգոստոս

Փոքր. Լոնտոնի վրայ. »	239	60
Բուսմէլի երկաթուղի »	97	50
Սաբ. Ռիվի »	284	—

ՊԵՐԼԻՆ, 8 Օգոստոս

[illegible] »	—	—
Բուսմէլի երկաթուղի »	100	50
Ցեռա. երկթ. տարատատուզի »	101	—
Փոր. Լոնտոնի վրայ 3 սաբ. »	20	256

ՊՐՈՒՍԻԱ, 8 Օգոստոս

Օսմ. Թոնս. տէրի Դ.	24	65
Բուսմէլի երկաթուղի	103	—

ՍԱՆԱՍԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ԻԱ. ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ 1901-1902

Վարժարանս Իա. տարեշրջանը կը սկսի յառաջիկայ (1901) սեպտ. 1ին. Նորեկ աշակերտաց մուտքի քննութիւնները տեղի կ'ունենան օգոստոս 30ին և 31ին, իսկ դասերը կանոնաւորապէս կը սկսին սեպտ. 1ին։ Թոշակաւոր գիշերօթիկ աշակերտաց ընդունելութեան պայմանները երկու տեսակ են.— Պէտք է վճարել։

(Ա.) Միանուագ մուտք 3 օսմ. լր.
Տարեթոշակ 20 » »
Արձակուրդի տուրք 1 » »
Այն ծախք վարժարանս վրայ։

Եւ կամ Բ) Առանց մուտքի՝ 12 օսմ. լր. տարեթոշակ և 1 լր. արձակուրդի տուրք, պայմանաւ սակայն որ աշակերտաց ծնողք հոգան զգեստ, կօշիկ, առոնց կարիտանքի, դասագրոց և դպրոցական այլ պիտոյից, մահճակալի և անկողնոյ, ինչպէս նաև դեղօրէից ծախքը, իսկ վարժարանը կուտայ սնունդ, ուսում և կը հոգայ լուացքի, բժշկի և այլ ծախքերը։ Ցերեկեայ թոշակաւորք պարտին վճարել 6 օսմ. ոսկի տարեթոշակ և կը ստանան ուսում և միմայն ցերեկեայ ճաշ։ Մանրամասն տեղեկութեանց համար, ծնողք կամ պաշտպանք կրնան դիմել ի կ. Պոլիս, Ազգ. Պատրիարքարան, կամ ի Կարին՝ Վարժարանիս Տեսչութեան։ Յառաջիկայ տարի նոր ձրիավարժներ չպիտի ընդունուին. այդ մասին ո՛և է դիմում առանց հետեւանքի պիտի մնայ։ 4—10

ՏԵՍՉՈՒԹԻՒՆ ՍԱՆԱՍԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

Կարին, 26 յունիս 1901

Ա Ճ Ո Ւ Ր Դ

Յառաջիկայ չորեքշաբթի օր, օգոստոս 14, առտուան ժամը 10ին (Ք. Ե.) Պոլսոյ մաքսատան մէջ տեղի պիտի ունենայ ճանրդը 18 հակ բժոժ մեռաքի (soie grège), թրքական զանազան գործերու, անձնական գոյքերու և տուփ մը մասթիքի, որ Ֆրանսական Ժուրժի շոգեաւին նաւաբեկութենէն ազատուած են։ Ե. ՏԸ ՔԱՍԹՐՕ

Քոմիսեր – Բրիգեոր

Կ. Պոլիս, 5 օգոս. 1901 2—3

ԲԱՐԶՐԱԳՈՅՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Պարտիզակ

Վարժարանս նոր տարեշրջանը կը սկսի Սեպտ. 11ին Դշ. (Ն. Տ.)։ Գիշերօթիկ աշակերտներ կը վճարեն տարեկան 16 ոսկի Օսմ., 8 ոսկի Սեպտեմբեր ամսին և 8 ոսկի ալ Յունվարի մէջ։

Աւելի տեղեկութիւններու համար դիմել վարժարանս գործակալ Գէորգ էֆ. Գարմիրեանի, թիւ 10, Բուլիա խան, Գիւրգճիլէր, Մեծ Շուկայ, Պոլիս։

1—15

ՀԱՅՈՒՀԵՑԻ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ԱՏԱԲԱԶԱՐ

Վարժարանս նոր տարեշրջանը պիտի սկսի սեպտ. 11ին, (Ն. Տ.) Դշ.։ Գիշերօթիկներու տարեթոշակն է 12 օսմ. ոսկի, որուն կէսը պէտք է վճարել սեպտ. 1ի սկիզբը, և կէսը՝ յունվ.ի սկիզբը։ Դաշնակի դաս առնողները 3՝ իսկ երգեհոնի դաս առնողները 1 ուկէս օսմ. ոսկի աւելի կը վճարեն։

Ուրիշ տեղեկութիւններ ստանալ ուզողները կրնան գրել Հայուհեաց վարժարանի Տնօրէնութեան, Ատաբազար։

5—10

ՍԳՈՒԻ ՄՕՐԻՒ ԶԳԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Կ. Պոլիս, 18 սեպտ. 1888

Պարոնայք Սգող եւ Գոնւն,

Ցորվէ հետէ սկսած եմ գործածել ձեր Սգոյն օշարակն, միշտ լաւ արդիւնքներ ունեցայ մանկաց խուլային եւ անարիւնութեան հիանդութեանց քանի մը դէպքերու մէջ։

Իմ կարծիքս է թէ այս հանոյ եւ յաջող պատրաստութիւնը միշտ նախամեծ.ը համարուելու Մօտիւ ձկան իւղէն եւ կը յանձնարարեմ զայն։

ՏՐ. Ա. ԱՆՏՐԷԱՏԷՍ

Նախկին բժիշկ Օսմանեան բանակին

Տ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ՍԱՍԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄԱՔՈՅՔ

396, Մեծ փողոց Բէրա, 396

Տեսնել 4րդ երեսը

Գոլոյց կողմը մասնաճիւղ չունինք

ԻԼԱՆ

Բոսքա վէ Թէլկրաֆ Նէզարէթիսնէն

Եվվէլեմ մուքէրրէրէն իլան խարլուկի վէճէկլէ ԲօՇա վէ Տուտաք վէ Մալալկերտ Հաճուր վէ Սիբբիկիսար գաղալարը պէյնինէ Թէճարա խարլուճէնը խաթթը միգթալի ճէման 20500 քիլօկրամ 4 միլիմէթրը թիմուր թէլ իլէ 2075 ատէտ օրթա մատել թիմուրը մէրպուլութ իզալթօր վէ Գալալի Սուլթանիէէ վալ օլունճաղ 3 պին մէթրօ գարը վէ 317 սէյլնի անպալ լազըմէսի իչուն 820 ատէտ պէօ.իւբ վէ քիւչիւք թիճարա սանտրգ վէ տայիրէի նէզարէթ իլէ իգլամբէն մահնուգաթը չիթայէսինտէն օլան 5 պին քիլօկրամ Բուսմէլի չըմէնտիֆէրի մանկալ քէօմիւրի իլէ 180 չէքի կիւրկն կաթապընը մէվգէի միւնագասատա օլուպ ֆիլյաթրը կատտը լաեքզընտա կէօրիւլմիստիի ճիհէթիլ պունլարան պալատէ մուհարրէր թէլ վէ իզալթօր վէ գալալընը կէլէճէք չէկրը աղսթօսը 6ընճը բաղար իրթէսի կիւնի իհալէի էվվէլէի վէ ֆէրտասը սալը կիւնի 100ատ 5 թէնգիլաթ իլէ իհալէյի գաթիէսինին իճրասընա վէ 820 ատէտ թահիա սանտրգ իլէ հաթալ վէ քէօմիւրին տալսի չէկրը մէղթիբէրին 8ինճի չարշանպէի կիւնի իհալէի էվվէլէի վէ ֆէրտասը բէնչ չէնպէի կիւնի գէչուլիք 100ատ 5 թէնգիլաթ իճրասը իլէ իհալէյի գաթիէսինին իճրասը մուգարրէր օլտուղունտան իթթասը նա թահիպ օլանլար նիհմանէթ վէ չէբայիթինի կէօրիւք վէ տահա զիեատէ իգահաթը լազըմէ ալմագ իւզրէ միւնագասատա տալսիլ օլմագ իչուն էվվէլ էմիրատ 100ատ 10 նիսպէթինտէ թէէմինաթը նագտիէ վէ եսխատ Տէրսասատէթ Թիճարէթ օտասըլա մուգավէմէլաթ մուհարրէրլիկինտէն մուսատտագ էֆֆիպէթը գավիւլէրինի համիլն էճամը մէղթիւբէ զաթիքնատ ճամատան մատա պէկհէր կիւն Թէլկրաֆ վէ Բօսթա Նէզարէթի մէվկիսը իտտաթինէ գաթիէսինէ մուրաճաաթ իլէմէկէրի սուրէթը գաթիէտ իլան օլունուր։

Փիլ 26 թէմմուզ 317

ԷՄՆԻՅԷԹ ՍԱՆՏՂՂԸ ԷՄԼԱՔ

ՖԻՐՈՒԻԹԹԸ ԻԼԱՆԸ

Պէտէլը միւզայիէտէ 45500. 303 սէնէսի 6894 նումէրօլը Մահմուտ պէյին Գատրգէօյինտէ Ճաֆիէր աղա մահալլէսինտէ Թէվֆիգ պէյ սօգա ընտա միւքէրրէր 1 նումէրօլը պուտուրմամ գաթը քեարկիր տիկէրլերի ալտչալ օլարագ 158 արշուն արսա իւզէրինէ մէպին 2 գաթտան իպարէթ 9 օտա 1 քիլէր վէ թուլումալը գուեու վէ մաթալա վէ 384 արշուն պաղչէ վէ միւշթէմէլաթը սայիրէի հավի 1 պալ խանէնին թէմմաղ։

Պէտէլը միւզայիէտէ 18000. 303 սէնէսի 4164 նումէրօլը Խատիչէ Տէրթէ հանրմանն Գատրգէօյինտէ Օսման աղա մահալլէսինտէ Գուչչիլիքինտէ եօղուրթաղը չէշմէսի գարշըսընտա 80 նումէրօլը 123 պուչուգ արշուն արսա իւզէրինէ մէպին ալտչալ 2 գաթտան իպարէթ 6 օտա վէ 1 գուեու վէ մաթալա վէ 97 պուչուգ արշ

դող վէ մաթպոս վէ չաթը արաբը վէ 68 արշուն պաղչէ վէ միւթէֆէլթը սայիրէի Ղհավի էպնիէսի միւլք զէմինի մուգաթալը 1 պալ խանէնին թէմամը։

Պէտէր միւզայեէտ 8000. 308 սէնէսի 12038 նումէրօլը Աքիլեանէն Գաթրքէօյինէ Օսման աղա մահալլէսինէ եալդըզ սոգաղընատա աթիդ 122 ճէտիտ 11 նումէրօլը 57 արշուն արսա իւզէրինէ մէպնի ախչալ 3 գաթտան իպարէթ 4 օտա 1 գուռուշ վէ 1 մաթպոս վէ 25 արշուն պաղչէ վէ միւլթէֆէլթը սայիրէի հավի էպնիէսի միւլք զէմինի մուգաթալը 1 պալ խանէնին թէմամը։

Պէտէր միւզայեէտ 11000. 309 սէնիսի 8078 նումէրօլը Տիմիթրաքի Ֆիրէաքինին Գաթրքէօյինէ Օսման աղա մահալլէսինէ Գուշտիլի ճատաէսինէ միւքէրրէր 122 նումէրօլը 62 արշուն արսա իւզէրի է մէպնի քեարիր 2 գաթտան իպարէթ 2 օտա վէ գուռուշ 55 արշուն պաղչէ վէ ռէբաէնինէ մաթպոս վէ միւթէմալթը սայիրէի հավի էպնիէսի միւլք զէմինի մուգաթալը 1 պալ խանէնին թէմամը։

Պէտէր միւզայեէտ 19500. 310 սէնէսի 2236 նումէրօլը Զէհրա վէ Նագիրէ վէ Թէվֆիկէ վէ (Համիտ Հանըմլարը Գաթրքէօյինէ Օսման աղա մահալլէսինէ Տութ սոգաղընատա Գուշտիլի ճատտէսինէ միւքէրրէր 122 նումէրօլը 92 արշուն արսա իւզէրինէ մէպնի ախչալ 2 գաթտան իպարէթ 5 օտա վէ մաթպոս վէ գուռուշ թահթընատա 2 միւքէնա վէ 37 արշուն պաղչէ վէ միւլթէֆէլթը սայիրէի հավի էպնիէսի միւլք զէմինի մուգաթալը 1 պալ խանէրին թէմամը։

Պէտէր միւզայեէտ 8500. 313 սէնէսի 10 նումէրօլը հավի Մէհմէտ պէյին Գաթրքէօյինէ Սէյիւտի չէվիտ Վինէ սոգաղընատա աթիդ 122 ճէտիտ 4 նումէրօլը 65 արշուն արսա իւզէրինէ մէպնի ախչալ 2 գաթտան իպարէթ 4 օտա վէ 1 գուռուշ վէ մաթպոս վէ միւլթէֆէլթը սայիրէի հավի էպնիէսի միւլքզէմինի մուգաթալը 1 պալ խանէնին թէմամը։

Պէտէր միւզայեէտ 10000. 308 սէնէսի 10374 նումէրօլը տոգթոր Թանասաքի էֆէնտինին Գաթրքէօյինէ Սէօյիւտի չէվիտ Եաղ-ճըօլը սոգաղընատա աթիդ 122 ճէտիտ 26 նումէրօլը 65 արշուն արսա իւզէրինէ մէպնի ախչալ 2 գաթտան իպարէթ 3 օտա վէ 1 գուռուշ վէ մաթպոս վէ 64 արշուն պաղչէ վէ միւլթէֆէլթը սայիրէի հավի էպնիէսի միւլք զէմինի մուգաթալը 1 պալ խանէնին թէմամը։

Պէտէր միւզայեէտ 20000. 305 սէնէսի 2158 նումէրօլը Սէյրիճիհան վէ Սէհէր հանըմլարը Պաեաղլատ Եահիդաքան սոգաղընատա 7 նումէրօլը 130 արշուն արսա իւզէրինէ մէպնի ախչալ 3 գաթտան իպարէթ 5 օտա 1 մաթպոս 2 գուռուշ վէ արգա ճրհէթինէ 48 արշուն պաղչէ վէ միւլթէֆէլթը սայիրէի հավի 1 պալ խանէնին թէմամը։

Պէտէր միւզայեէտ 10000. 302 սէնէսի 2753 նումէրօլը Ծակրաբան Կարապետ ղանը Սկիւտարա Իճառէտէ Կարապետ Գալֆա սոգաղընատա քեային 93 նումէրօլը 60 մէթրո 43 սանթիմէթրո արսա իւզէրինէ մէպնի զէմին գաթը իւլ պէրապէր ախչալ 3 գաթտան իպարէթ 3 օտա վէ 1 չըրպան վէ 1 մըգտար սուփա վէ 1 քիլար վէ միւլթէֆէլթը սայրէրը վէ արգա ճրհէթինէ 99 մէթրո 60 սանթիմէթրո պաղչէի հավի խանէնին թէմամը։

Պէտէր միւզայեէտ 8500. 303 սէնէսի 716 նումէրօլը Ֆաթմա Զէհրա հանըմըն Սկիւտարա Ալթունիզատէ մահալլէսինէ Հաճի Իպրահիմ աղա սոգաղընատա 7 նումէրօլը 70 մէթրո 87 սանթիմէթրո արսա իւզէրինէ մէպնի ախչալ 2 գաթտան իպարէթ 4 օտա վէ 1 սանաբգ օտասը վէ արհանթամա վէ միւլթէֆէլթը սայիրէի վէ միւլթէֆէլթէգ 1 գուռուշը հավի միւլք քէօշք իւլ 234 մէթրո պաղչէնին թէմամը։

Պէտէր միւզայեէտ 3100, 2100. 301 սէնէսի 7435 նումէրօլը Գոսթաքի էֆէնտինին Զագմագճիարատա Տաեէխաթուն մահալլէսինէ Գամէրիի խանը իւսթ գաթքընատա 2 նումէրօլը թէրպիէն 25 մէթրո 80 սանթիմէթրո մահալ իւզէրինէ մէպնի չէհրի 54 ղրուշ քիրալը 1 պալ նիզամը օտա կէտիկէ մէզբիւր խանը իւսթ գաթքընատա 1 նումէրօլը թէրպիէն 16 մէթրո 81 սանթիմէթրո վէ մահալ իւ զէրինէ մէպնի չէհրի 46 ղրշ. քիրալը 1 պալ նիզամը օտա կէտիկինին թէմամը։

Պէտէր միւզայեէտ 22000. 303 սէնէսի 4473 նումէրօլը Համուտէկ հանըմըն Սկիւտարատա Ֆուլիուրը գարիէսինէ եալընըզ Աէրմի ճատտէսինէ քեային միւքէրրէր 21 նումէրօլը 3 տէօնիւմ մահալատան 149 մէթրո 94 սանթիմէթրո մահալ իւզէրինէ մէպնի ալի գաթը քէարկիր վէ իւսթ գաթը ախչալ 2 գաթտան իպարէթ 4 օտա 2 քիլեր վէ 1 մգաթար սուփա վէ 1 քէպիր դուռու վէ իթիպալընատա թահթանի վէ փէվգանի 2 օտա վէ 1 մաթպոս վէ սէյլալիգ 2 օտա վէ 1 ախոր վէ միւլթէֆէլթը սայիրէի հավի էպնիէ վէ կիրում մի՝ լք 1 պալ քէօշք իւլ պալ մահալքընն 12 հիսոէ իթիպալը իւլ 3 հիսոէսին։

Պէտէր միւզայեէտ 1300, 1000. 302 սէնէսի 2076 նումէրօլը Անատուրեան Ծակոր վէ Հասան էֆէնտիլերին Պէյդազտա Գալաքատէ մահալլէսինէ վէ Ճատտէսինէ քեային 87 նումէրօլը թուլէն 21 մէթրո 80 սանթիմէթրո վէ արգէն 7 մէթրո 42 սանթիմէթրո ճէման 157 մէթրո 68 սանթիմէթրո 1 գըթա արսանին թէմամը։

Մահալը մէզբիւրտէ քեային 109 նումէրօլը թուլէն 41 մէթրո 40 սանթիմէթրո արգէն 6 մէթրո 22 սանթիմէթրո ճէման 257 մէթրո 50 սանթիմէթրո վէ միւլք 1 գըթա արսանին թէմամը։

Պէտէր միւզայեէտ 44000. 303 սէնէսի 6756 նումէրօլը Հիսէյին գարուսան էֆէնտինին Թօբխանէտէ Սէհլի պէյ մահալլէսինէ Թուլումպա աթալըը չըգմազընատա 2 վէ 4 նումէրօլը 161 մէթրո 83 սանթիմէթրո արսա իւզէրինէ մէպնի փէվգանի վէ թահթանի 6 օտա վէ 1 մաթպոս վէ գուռու վէ սա՝ ռինը վէ միւլթէֆէլթը սայի՝ էի վէ 266 մէթրո պաղչէի հավի վէ ա՝ էրէզ նէգաբէթ քեամիւէլի 1 պալ ախչալ խանէնին իւսթ

(Մնացեալը վաղը)

ԼԷ ԲՐՕՎԷՆՍ ՐԷՒԻՆԻ

LES PROVINCES RÉUNIES

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ ԻՊՐԻԻԿՍԷԼ

Ապահովագրական ընկերութիւն ընդդէմ հրդեհի

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ ԸՆԿ. ԳՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷ

Գլխաւոր Տնօրէնութեան Ա. ԿԻՒՐԵՂԵԱՆ

Տնօրէն ընդհանուր Թուրքիոյ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Ճէտիտ խան

Գաւառաց համար պատուաւոր երաշխաւորութեամբ գործակալներ կը փնտռուին

Երբ ամէն առթիւ կը ջանաք ձեր առողջութիւնը պահպանել, ուշադրութիւն դրէք որ ձեր գործածած սիգարէթ թուղթերն եւս առողջապահիկ ըլլան։ Տիւրք և ՊՕՆ և ՃԵՐՄԱԿ ԿՈՂՊՈՎ ՊՕՆ սիգարէթ թուղթերը ջերմագէս կը յանձնարարուին, որովհետեւ առողջապահական օրէնքով համեմատ պատրաստուած են։ 16—52

EMULSION SCOTT

ՍԿՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

Գործարանին նշանը

միակ միջոցն է որով կարելի լայոյ խմել ձիան լեզի և իրօֆոսֆիթը։ Թոյատ հաճելի է համտեսելու և մարսողութեան կ'օգնէ։ Աշխարհի բոլոր բժիշկներ ՍԿՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ կը յանձնարարեն։

ՀԻՒԾԱԹՏԻՐ, ԽՈՑԻՐ (տարա), ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆԸ, ՉԱՐԵՐՈՒԹԻՒՆ, ՄԱՆԿԱՆՑ ՈՍԿՐԱՓԵՐՈՒԹԻՒՆԸ, ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒՆԱԼՈՒԹԻՒՆԸ, ԹՈՔԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՀՈՍԳԻ ՀԱԲՐՈՒԹԻՒՆ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ և ՄԱՆԿԱՆՑ ՎՐԱՑ ՅԱՐՁԱԿՈՂ ԲՈԼՈՐ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ։

Կը ծախուի բոլոր դեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով։

Գործարանատէր Ի. Գոլիս, ՀԱՄՄԵՐ ԵՒ ՀԱՒԻԼ 531

ԹՐԷՖԼԸ ԸՆՏԻՐ ՍԻԿԱՐԻ ԲՈՒՔԸ

ՄԹՆԵՐԱՆՑԵՑ—ԽՐԻՍՏԻՏԻ ՅՈՒԱՐԱՆ, ՂԱԼԱՔԻ

Թիւ 6460 Կ. Պոլիս, 7 Յունիս 1901

Կը հաստատեմ թէ Թրէֆլէ սիկարի թուղթը պատրաստուած է վուչէ, և թէ դերծ է առողջութեան վնասող որ և է նիւթերէ։ Հետեւաբար արժանի է որ յանձնարարուի ծխախոտ գործածողներուն։

ՏՕՔԹՕՐ Ք. ՍԻՆԿՐՈՍ
Քիմիագէտ Վիճակաւոր Սուլթանի

ԿԱՐԴԱՑԷՔ ՀԱՅՐԵՐ ՄԱՅՐԵՐ

Եթէ վտանգաւոր հիւանդութիւն մը կհամայաղոց, ապահովապէս ՓՈՐՀԱՐՈՒԹԻՒՆՆ է։ Փոքրիկ անգգուշութիւն մը փորհարութեան դառն տանջանքին կ'ենթարկէ փոքրիկ անմեղները. որոց սրտառուչ ճիչերն ու դէմքին թախուութիւնը հալումաշ կ'ընէ խեղճ մայրերը։ Ուրէ այն զուարթ մանկիկը. ուր են անոր անվերջ ծիծաղներն ու ուտոստումները. աւաղ անոնց ամէնքը տեղի տուած են ընդհանուր տկարութեան մը որ աւաղ կը յամառի բժշկուիլ։ Մեծ մարդասէր մը սակայն, Բրօֆ, Պրէց, ձեռք կառկառուած այս անմեղ հրեշտակներուն և վերջ տալու համար անոնց ենթարկուած փորհարութեան տառապանքին, երկար աշխատութենէ վերջ, յաջողած է հնարել ԷԼԻՔՍԻՐ ԿՐԷՑՆ, որ խիստ քաղցրահամ օշարակ մէ և վայրկենաբար կը բուժէ տղոց փորհարութիւնը։

Բարեկի մանկանց հիւանդանոցներէն մին վարակուեցաւ փորհարութեան ախտով և սկսաւ մեծ կոտորած պատճառել։ Փոքրիկները հետզհետէ կը նիհարնային և դեռ չծաղկած կը թոչնէին։ Հիւանդանոցին բժշկապետը, յուսահատ ամէն դեղ ու դարմանէ, ԷԼԻՔՍԻՐ ԿՐԷՑ տուաւ մանկիկներուն և այս դեղին հրաշալի ազդեցութեան շնորհիւ փոքրիկ հիւանդներուն ամէնքն ալ քանչրոս ժամուան մէջ բժշկուեցան։ Այս պարագան հանրածանօթ ըլլալ ԷԼԻՔՍԻՐ ԿՐԷՑ որ հիմա ամէն տան մէջ պատրաստ կը գտնուի։

Կը ծախուի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղագործներն ու դեղի մթերանոցները։ 466 19—30

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1858

Ք. Ա. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ—ՍՏԱՄԱՆԱԲՈՅԼՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԹ. 396

(Եանկի գարեղրատան վրայի յարկը, նիւեղ Զրպուրեանց դէմը)

Կատարեալ գործակալ դարձեալ մեր մեծարգոյ մեքենատարկ ցաւած ընկերները մեկ անգամէ կը լրացնեն. ցաւով դիմելու եւ բուժուած վերադառնալու պայմանաւ։

Նպաստեցեր հարանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր և գիմացկուն ազնիւ ասեղներ կը պատրաստեն, յար և նման բանական, դէմի ձեւաւորութիւն ըստ ասրէնի, ծանրոցութիւն եւ ազատ առաստաղութիւն երաշխաւորելով։

Թերեի հիւանդութիւնը կատարելապէս կը բուժուի ինչպէս նաեւ թմբկաբորբ, գնդուկաց և ամենակատարելագործեալ աքսոնիներու. գիշերաց, առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Եւ Դ. Զեմուեցեր կիրակի սրբոյ ալ (միայն եկէք օր) ինչպէս նաեւ ամեն օր (միայն նկա պիտեր) գիշերանց. կ'ընդունին։

Տեսեր.....Գալաս կորդ ժամանակ ՊՈՒՆԻՆԳ !! 197

Արիս եւ Ընկ

ՇՈՒԵՇԱՐԻ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ

ՀՈՏԵՂԻՆԱՑ ԵՒ ՕՃՌԱՒ

ՎԱՃԱՌԱՆԻՇ

ՀԻՄՆԱԿԱՆ 1889ԻՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ

Թահսատալէ

Արուեստագիտական վերջին կատարելագործութեամբ և առաջնակարգ մեքենաներով օժտեալ ու եւրոպացի վարպետի մը հսկողութեան ներքեւ կ'արտադրէ ամենանուրբ հոտեղէններ ինչպէս նաեւ թուղթի հոտաւէտ և լուսացքի պարզ օճառներ։

Տեսակի ազնուութեան մասին եւրոպական ամենամեծ գործարաններու ապրանքներ դէմ մրցելու առաւելութեան կը միացնէ գիներու գերազանց ժամանութիւնը։ Փաթաքներուն քաթալոգը ձրի կը ղրկուի։

Մեծաքանակ գնում ընել ուզողները կրնան դիմել Կ. Պոլսոյ մէջ Օրոստի Պաք և Կ. Ինճիճեան Որդիք վաճառատուները, իսկ գաւառներու և օտար երկիրներու մէջ դիմել գործակալութեանց որ ի ստորեւ, ուր պիտի գտնեն նմոյշներու ցուցադրութիւն մը՝ պէտք եղած բոլոր տեղեկութիւններով.

ԲԱՐԻԶ.—	Պ. Պ. Լաքատիէ Որդի եւ Ընկ. 28.—Ռիւ Շաքաքէօն։
ՊՈՒՍԱ.—	Պ. Պ. Ապքար եւ Ընկ.
ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԻԱ.—	Պ. Մ. Գալֆեան.
ԳԱԼԻՊԼ.—	Պ. Հ. Ռոզանպալ.
ՌՈՒՍՃՈՒԿ.—	Պ. Պ. Կ. Ինճիճեան Որդիք.
ՎԱՐՆԱ.—	Պ. Պէտրոն Արտինի
ԶՄԻՐՆԻԱ.—	Պ. Հայնրիխ Վանդրնկ.
ՍԷ ԱՆԿ.—	Պ. Տինօ Ֆէրնանտէզ.
ԻՒՍԿՈՒԻ.—	Պ. Մ. Գափուանօ.
ՊԷՅՐՈՒԹ.—	Պ. Ֆրանքլ Նիֆֆնէր.
ՍԱՄՍՈՒՆ.—	Պ. Պ. Պետրոսեան եղբարք.
ՏՐԱԳԻԶՈՒՆ.—	Պ. Արիս Կ. Ինճիճեան.

ՍԻՆԿԷՐ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ

Ժ. ՆԱՑՏԼԻՆԿԷՐ

Սինկէրի կարի մեքենաները գալա անգլ. զարգացեալ տեսակութեամբ այն քան գնահատուած են որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէրի Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական և չքաղդրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներու մէջ։

Արեւելքի մէջ Սինկէրի մեքենաներուն միակ ներկայացուցիչն է Մ. Ժ. Նալբանկեր, որ բոլոնական Թուրքիոյ մէջ մասնաճիւղեր հաստատած է։

Սինկէրի մեքենաները կը գտնուին՝ ԲԵՐԱ, Նիշանթաշ ճամբայ, Գալաթա Սերայի դիմաց։

ՂԱԼԱԹԱ Սինկէր Խան, Թիւնէլին առաջ. Թրամվայի կայարանին դիմաց.

ՍՏԱՄԲՈՒԼ Սուլթան Համամ Թիւ. 2. Սուլթան Պայազիտ Թրամվէյի Սթասիոնին դիմաց Թիւ. 13։

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ Վենափաւ Սուլթանին Կայսերական Իրատով

Թիւ 44 Կրկ 2/14 Օգոստ. 1892 թուականի

(30 սէֆէր 1310)

Գործակալ, Ղալաթիոյ մէջ Գ. Ալպէր Սիմբան

Ճանապարհ խան, Վերնատան դիմաց թիւ. 47

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Հրդեհի, արհածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Օրկիրութեան կիսպոնատական Դա ՅԻՒՍ ԵՂԷՆ խան, Գալաթայ Գալաթիա

Գործակալ, Կ. Պոլսոյ կողմը Օմ. Գանդրի մասնաճիւղը Եղեկ համի Կանչուազ փողոց, Օմ. Նամակատան դէմը

Դեր-գործակալ Կ. Պոլսոյ կողմը Գ. Ի. Զասօխ Մարդուհէրլար, Զարչըլը խան, թիւ 21 194

ԹՕՄԱՍ ՈՒԻԼՍՈՆ

ԱԶԱՏԱՆ ԿԱՐԳՆ ԶԱՐԴԱՆՔԻ

Գրաֆիկ Հրդ. Գ. Պոլսոյ և Օրոստի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Գլասգոյ	1069	Գոմ	1497	Նոզօ	1011	Մարսէ	724	Բօզպոյնէ	130
Էդինբրա	3607	Իսկիա	2906	Գրօսեթօ	1695	Մարէնիս	2378	Մարֆա	1113
Անեմէլա	1541	Բարա	895	Լիրա	775	Մարգէլլա	3702	Գրէնա	1735
Գլասգոյ	2377	Տրաս	4311	Միլանկոյ	1581	Մարսաս	3557	Մելիլա	1139
Գոռանգ	1832	Տանիա	987	Հիւսեան	3720	Մալտ	1057	Բէնա	1306
Գրանիթ	1354	Բարա	2835	Հարանգա	2800	Մանգէստիլլա	1725	Գրասս	1322
Գրանդ	1078	Գրաբ	1712	Հարանգա	595	Մուրիլլա	2419	Գ. Ալիլրգ	1548
Գրիլա	841	Գիրանդ	504	Իսկիա	2254	Նեբա	1083	Բարիա	2237
Գրիֆֆոյ	4431	Իսաբ	2484	Խասոն	5540	Ոներ	4100	Բարէս	1479
Գէլբ	1671	Լիսաբոնա	1520	Ֆիլեա	1030	Ոնեգոնա	4088	Բարբոնա	487
Գալլարա	1337	Լիսաբոն	1641	Ֆիլեա	1053	Ոլանտա	1585	Գլասգոյ	2429
Գոմեզ	1344	Ֆիրա	954	Գոլրիկ	2807	Բալէրմօ	1537	Գասա	1934
Գաբզ	1094	Ֆիլլանա	1533	Գոմեզ	1700	Բալ	516	Գալ	1239
Զարկոս	2739	Գլասգոյ	849	Լէս	1058	Բիսալիս	2329	Գոլֆարիս	2296
Մրանդա	1394	Գրանիտոս	4582	Լիսաբոն	2373	Բիլբաս	1363	Եէս	1350
Գլոս	2697	Գալիկա	2080	Լիսաբոն	1643	Բալլա	1612	Գէրա	1209
Գալոբրա	4235	Գիրանդ	1362	Լոնդրա	3191	Բոմբ	1789		

Թօնիս շոգենաւը, նաւապետ Ճօնս, ընդհանուր վաճառքով Հրլէն հոս հասած է։

Թունիս շոգենաւը, նաւապետ Սմիթ, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հրլ և ամսոյս 29ին պիտի մեկնի ուղղակի Գալիս գալու համար։

Դիմել առ գործակատար Ե. ՀԻԼՏ ԵՒՆ ՈՐԴԻ

Թիւ 23—24, Գիւմրիւ Մեյլիք խան, Ղալաթիա 272

ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐ

Անոնք որ պնդութեան ենթակայ են ու չեն փութար դարման մը ընել, ապահովապէս ինքզինքին կը թունաւորեն անդգալաբար, որովհետեւ կերակուրները եթէ բնութեան օրէնքին հակառակ, օրերով ստամոքսին և աղիքներուն մէջ մնալով հոտին, ներսին փոխանակ մարմնոյն սնունդ մատակարարելու, թունաւոր փոքրոներ կ'արտադրեն որոնք արեան մէջ խառնուելով կամաց կամաց կը թունաւորեն զայն։ Հետեւաբար արիւնը կ'ապականի և ախորժակի պակաս, դժուարամարսութիւն, ատամոքսի տկարութիւն, գլխու ցաւ և պայտ, մելancոլիութիւն, ան.առաջ կու գայ յաճախ պնդութիւն ունեցողներուն վրայ։ Բարիզի առաջնակարգ բժիշկներէն Տօքթ. Ֆրանք պնդութիւնը, պաղուրը և ասոնցմէ ծագում առած հիւանդութիւնները հիմնապէս բուժելով, չատ մը վտանգներու առաջքը առնելու նպատակով հնարած է ՏՕՔԹ. ՖՐԱՆՔԻ ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐԸ որոնք եթէ կանոնաւոր կերպով գործածուին, ստամոքսն ու աղիքներ իրենց առողջութիւնը գտնելով կերակուրը դիւրաւ կը մարսեն ու Պ. ԴԻՈՒԹՐԻՆԼԷ կ'անկեսի։

Տօքթ. Ֆրանքի առողջութեան դեղահատերը կը ծախուին Կ. Պոլսոյ և գաւառներու դեղարաններուն և դեղի մթերանոցներուն մէջ։ 479 21—30

ՕՕՓԷ RUSSIE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ԹՈՒՐՔԱԿԱՆ ՇՈՓԻՆԱՔԱՐԷՆ ԵՒ ԱՌԵՎՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Գարշական Միջերկրական

24 6 Շաբաթ ժամը 4ին մեկնելիք

Գ. 25 7 Գալաց, Բրէյլա, Ազովեանները ժամ 10ին միջոցէն ուղղակի։ Սուլինա, Գալաց, Բրէյլա, Ազովեանները, Բաթում-Բաքու, Սուխում, Գէորգիա եւ Փոթի։

Յր. 26/8 Օրեցաց ժամը 10ին միջոցէն ուղղակի։

Եր. 26 8 Ինեցելու, Սիրեան, Նուսանի, Գասաս, Կիրասան, Տրապիզոն, Սինոպ եւ Սամսուն ժամը 4ին մեկնելիք

Շաբ. 27/9 Շաբաթ ժամը 4ին մեկնելիք

ՅԱՏՆԵԱՌԱՔԵՍԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՏԱՐԲԵՐԱՆ ԵՒ ՀԱՅԱՍԱՆ

Ն. ԲԱՓԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Յաճախ ուղղակի Բարքի կամաց. Աւստրիի կողմէ 245 Ֆրանք. Ն.-Հնդկաստան 175 Ֆրանք. Յանձնակատար կամաց. գիմել Գարեմակալին Բոսֆ Խանի Գալաթիոյ մէջ։ Ի. ՏԷՊՈՒՆ

ՅՐԵՒ. ԼԼՕՅԴ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇԱԳԵՆԱՒՈՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերպուլ և Ֆելիքսթոու ՓՇ. Բանաղ. լրտեսներ

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Վիքտորիան	10500	Գլասգոյ	3500
Եռմէնեան	10500	Գենտրիան	3500
Գէորգիան	10500	Բարտ.ան	2500
Լանքասթրիան	9000	Բարէնքիան	3500
Գիլատէլֆիա	9000	Գլասգոյ	3500
Եօրօմպան	8000	Մանչէսթրեան	3500
Ֆոյնիան	8000	Ֆինանսիան	2500
Գոսրտիան	3000	Գլասգոյ	2500
Գրէնֆիան	8000	Լիվերպուլ	2000
Գանգէսիան	8700	Գլասգոյ	900
Վալտենան	8700	Գլասգոյ	800
Գլամորգան	8700	Լիվերպուլ	800
Գանդան	8500		

Ապրանքի տեսակին էջ քննարկի իրենց ապրանքի ազնուր փոխադրելու կրնան Ֆրանսիոյ Մարսիլիա Լոնդոն, Լիվերպուլ, Գլասգոյ, Ամստերդամ, Ռոթերդամ, Գանդ, Անտուերպ, Գենուա, Նեապոլ, Մարսիլիա, Գալաց, Բրէյլա, Ազովեանները ամեն ամսոյ 24 ժամ ուղղակի։

Աւելի տեղեկութիւնները համար գիմեցէք

ԼԷՎԻՍ ԼԱՆԳԼԻՆ

Ղալաթիոյ, Գալաթայի գրասենեակ

600

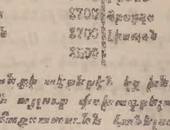

ԿՈՒՆԱՐԴ CUNARD

ՆԱՒԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ՇՈՓԻՆԱՔԱՐԷՆ

Ամէն ուրբաթ երեկոյ մեկնող Լիվերպուլ

Գլասգոյ

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալբանիա	18900	Սիլիսիա	5504
Մարատոնիա	18900	Գանատիանա	4341
Լուքանիա	12952	Վերլա	3339
Գամանիա	12050	Բալտիկ	3045
Սալամանկա	8545	Թիրիա	2300
Ուսպրիա	7122	Սիրիա	2025
Ինդուրիա	6120	Սամարիա	2555
Սէրվիա	7892	Գանգես	2131
Ուլանիա	7259	Սէրատ	1614

Դիմել առ ՏՕՆԻ և ՍԻՆԷՐ

Joly et Seager

Գէնտրիֆիկալ խան, թիւ. 6, 7, 8, Գալաթա։ Գալաթայի Գրասենեակ։ 255

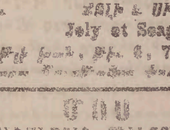

ՕՍ

ԱՌՅԵՆԱՌԱՔԵՍԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերպուլ, Ամստերդամ, Մանչէսթրի Ամէն Ուրբաթ Ֆրանսայ ղրկելիք

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Գանգէս	3000	Գիրանդ	3500
Գանգէս	3000	Գէորգիա	3000
Գէորգիա	3000	Գանգէս	2250
Գանգեսանա	3000	Գանգա	3250
Գանգէս	3000	Գիրանդ	2000
Գանգէս	3000	Գանգանդ	1500
Գանգանդ	3500	Գանգա	1500

Դիմել առ Ա. Ա. ՍԻՆՕՊՈԼ և ԸՆԿ.

Գալաթայի Գրասենեակ

ՀԻՆԴ ՊՈՍ և ԸՆԿ.

194 Գ. Գանգանդ Գանգանդ Լիվերպուլ

Ապահովագրութիւն ՅԱՐԵՎ ՆԱՒԱՐԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ